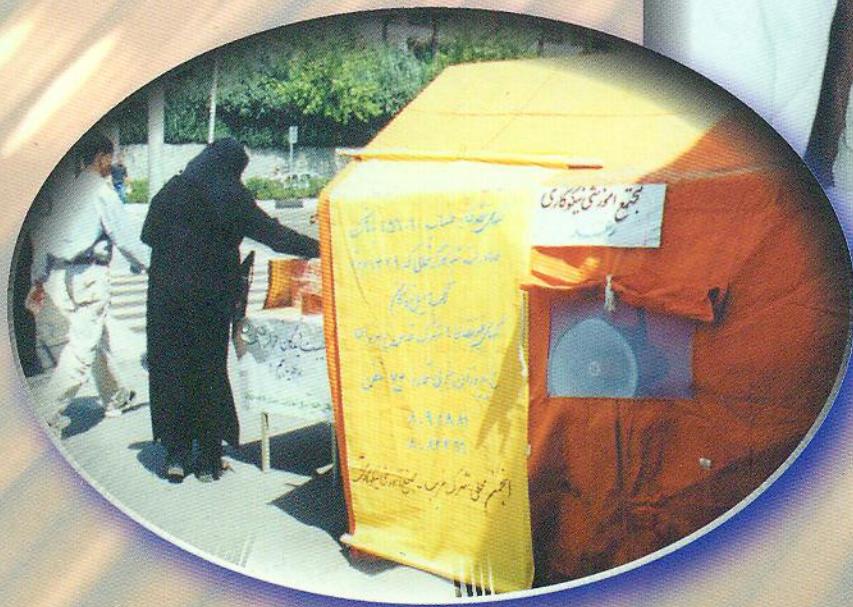
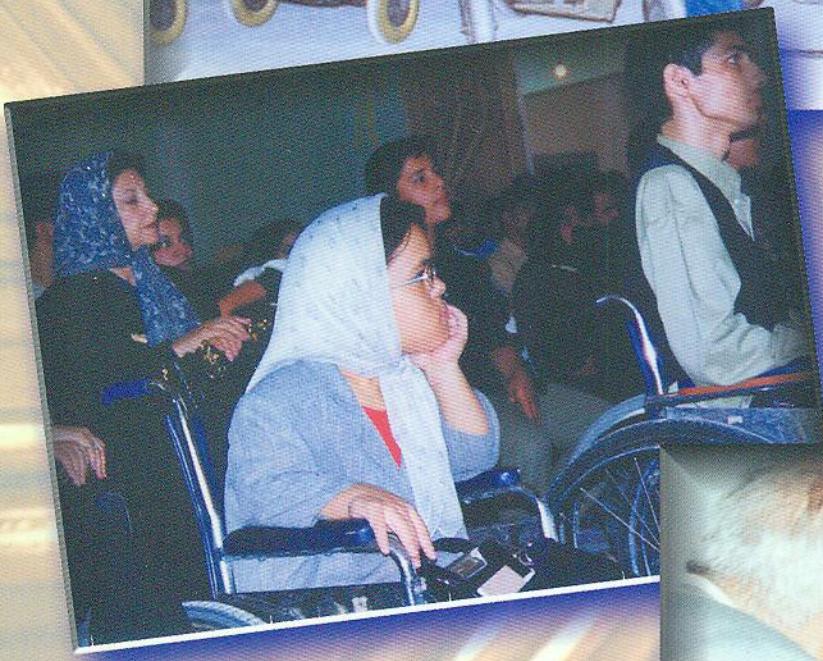

۱۰۰ لوان زما

سال دوم • شماره دوم • ۴۰ صفحه • تابستان ۸۰ • بها ۲۵۰ تومن

- نقش نظام های حمایتی غیر دولتی در کاهش فقر ✓
- انسانی که پشت معلولیت را به خاک رسانده است ✓
- گزارش عملکرد مجتمع آموزشی نیکوکاری و عد ✓

۲۰
لوران

سال دوم • شماره دوم • ۴۰ صفحه • تابستان ۸۰ • بها ۲۵۰ تومان

۱	سرمقاله
۲	طرح توسعه در موسسات رعد
۳	گزارش عمل کرد مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد
۴	مددکاری اجتماعی و سیستم های اجتماعی
۵	کوچک توانا است
۶	نقش نظام های حماقی اجتماعی غیر دولتی در کاهش فقر
۷	انجمن صنفی کارآموختگان رعد
۸	انسانی که پشت معلوماتی را به خاک رسانده است
۹	کنکاش در نوشته ها
۱۰	معرفی مشاغل
۱۱	پایان نامه
۱۲	اولین حضور
۱۳	خبر
۱۴	شعر توان پایان
۱۵	گزیده لغتن
۱۶	گزارش ۳۸

توان یاب

صاحب امتیاز : مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد

مدیر مسئول : دکتر قاسم صالح خو

زیر نظر : شورای نویسندها

کنسل کیفی : سید جواد مدنی

مسئول بخش کامپیوتر : مهندس علی ممتحنی

صفحه آرایی : مریم قورچیان

ویراستار: سید مصطفی موسوی

دروفچینی : کارآموزان مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد

زهرا باقری، مریم بیاتی، زهرا مولایی، فاطمه باقری، هادی کاظم زاده، مهدی زعفرانی،

مرتضى

پاکستانی دلخواہ و مشت دلخواہ

نبر نظریه و ابسط عمومی

حاب و صحافی : بنگوئن

صندوق بستي ١٤٤ / ngo.orgInfo@raad ٨٠٧٦٣٢٦ ٨٠٨٢٢٦٦ بست الكترونيكي :

توان یا نشر یه اختصاصی متحتم رعد است که به موضوعات اجتماعی و مسائل ویژه توان یا بیان می پردازد

تحصیلی ۵- توسعه کمی برنامه ها ۶- ببود و کیفیت برنامه ها
۷- افزودن فعالیت های فرهنگی، ورزشی و غیره.

در طرح پیشنهادی پیش بینی شده است که ماموریت فعلی مجتمع دستخوش دگرگونی خواهد شد. آموزش های رسمی به تدریج جای آموزش های فعلی را می گیرد. مجتمع به صورت واحدی الگو سازی می شود تا زمینه را برای تکثیر خود (ایجاد شعب و موسسات وابسته و ...) فراهم کند و در آینده به صورت مرکزی پژوهشی، درباره مسائل معلومین جسمی - حرکتی در باید و احتمالا شبکه ای از کارشناسان پژوهش در این زمینه را به وجود آورد. در این زمینه مجتمع می تواند آزمایشگاه خوبی برای پژوهش گران دانشگاهی و کارآموزی دانشجویان در رشته های وابسته به فعالیت های مجتمع باشد. در نهایت، پیشنهادها ارائه شده هر یک به نوبه خود می تواند بخش مهمی از یک استراتژی توسعه تلقی شود. بخشی از پیشنهادها جنبه فوری دارد و می تواند بلافضله مورد برنامه ریزی قرار گیرد. بخش دیگر نیازمند یک تا دو سال صرف وقت و کوشش سازمان یافته است. اگر چه گسترش کمی را می توان در مدتی نسبتا کوتاه تر انجام داد، اما توسعه پایدار و توأم با کیفیت مطلوب نیازمند مدت زمان بیشتری است.

طرح جزئیات پیشنهادی برنامه توسعه کمی و کیفی مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد از حوصله این مختصر خارج است. امید است که در شماره های آتی بتوانیم در مقالاتی جداگانه بیشتر به تشریح طرح توسعه پردازیم و مسئولان بتوانند با دریافت نظریات کلیه صاحب نظران، حامیان و یاوران مجتمع، در راستای هدفهای توسعه کمی و کیفی مجتمع گامهای بلندتر و استوارتری بردارند.

با آرزوی توفیق بیشتر خوانندگان عزیز و کلیه هموطنان در امور خیریه و نیکوکاری تا فرصتی دیگر همگی را به خداوند منان می سپاریم.

سخنی با شما خواننده گرانقدر

اولین شماره دوره جدید فصلنامه توان باب سرانجام با دنیای امید و آرزو و با تلاش بسیار بالاخره در پاییز ۱۳۷۹، در دسترس شما خواننده عزیز و ارجمند قرار گرفت. امید می رفت که به رغم مشکلات و معضلات بسیار، به ویژه آن گونه که امروزه دامنگیر جامعه مطبوعات است، مسئولان مجله بتوانند به رسالت مطبوعاتی خود جامه عمل پیوشاورد و فصلنامه را در موعد مقرر به حضورتان تقدیم دارند. از بابت تأخیر نه چندان کوتاه مدت، صمیمانه پوزش می طلبیم و به عوض تشریح یا توجیه علل تأخیر - که مشکلی را حل نخواهد کرد - به ذکر سر خط هایی از تحولات مثبت و امید وار کننده مجتمع می پردازیم و امیدواریم که در آینده جبران مافات شوند. در پی تلاش های بی وقفه چند ساله و حمایت نیکوکاران حامی فعالیت های مجتمع رعد، فاز نهایی توسعه ساختمان به لطف حضورش در شرف پایان است و انتظار می رود در آینده نزدیک، گسترش کیفی و کمی قابل توجه در فعالیت های مجتمع پدیدار شود. در راستای تعیین حدود و ضوابط برنامه طرح توسعه، هیات مدیره از کارشناسان صاحب نظر در زمینه های آموزشی و نیز یاوران مجتمع دعوت به عمل آورد تا ضمن بازدید از محل مجتمع، آشنایی با نحوه فعالیت های آن و مشاهده برنامه های توسعه ساختمان، با توجه به سابقه ماموریت مجتمع پیشنهادهایی در این زمینه مطرح سازند.

با توجه به تنوع و کثیر پیشنهادهای دریافتی، قرار بر این شد که گزینش اولویت ها با حضور پیشنهاد دهندهان و نیز اعضای هیات مدیره و تنی چند از صاحب نظران وزارت آموزش و پرورش انجام یابد. پیشنهادها مورد ارزیابی و بازنگری قرار گیرد و از تلفیق آن ها طرحی مناسب برای توسعه میان مدت مجتمع انتخاب شود. در تحلیل نهایی، معیارهای ارزیابی پیشنهادها به شرح زیر تعیین شد.

- ۱- تأثیر بر ماموریت سازمان
- ۲- تأثیر بر سازمان و مدیریت مجتمع
- ۳- اعطای مدرک رسمی
- ۴- ایجاد تنوع در رشته های

طرح توسعه فعالیت‌ها و بهبود کیفیت

خدمات آموزشی / توان بخشی

در موسسات رعد

دکتر آذر هوش

است. تا چندی پیش و متاسفانه هم اکنون نیز در بخشی از جامعه توان یاب یا معلول موجودی درمانده و قابل ترحد پنداشته می شود که فقط به لطف جمعی از افراد ممکن و گاهی با خدشه دار شدن حرمت و عزت نفس انسانی، می تواند به زندگی خود ادامه دهد. امروزه خوشبختانه چنین نیست علاقه مندان با کمک به این گروه، به درستی دریافته اند که این قشر از جامعه (محدودیت دارند ولی معلولیت ندارند) به شرط آموزش، توانایی انجام کارهای برگسته یا دست کم تامین زندگی خود و عادی ساختن آن و حضور در پنهان اجتماع را به عنوان فردی، نه قابل ترحد بلکه فردی مولد و مفید، دارند. این نکته را می توان در آمارهای مربوط به اشتغال توان یابان فارغ التحصیل آموزشگاه مجتمع نیکوکاری رعد مشاهده کرد. این عزیزان بالب خاموش و اشارات نظر، به جامعه و انسان هایی که از خصوصیت والای خدمت به محرومان برخوردارند، پیام می دهند:

من همچو خاک پاکم و تو آفتاب و ابر آگ
لها و لله ها دهم، آخرم تربیت کنی

در راستای این تغییر نگرش و به ضرورت تغییر رفتار متعارفه، توان یابان رعد و بعداً موسساتی نظیر آن با هدف آموزش و پرورش و توان بخشی، فعال کردن استعدادهای خفته و هموار کردن راه این گروه برای ورود به اجتماع به وجود آمدند. به این ترتیب، می توان گفت، پیدایش رعد و اساسنامه آن، مولود تغییر نگرش مؤسسان در مورد چگونگی کمک به این قشر استثنایی جامعه و کاربرد توان با اثر بخشی نیات و فعالیت های خیر خواهانه آنان بوده است. بنابراین، پیدایش رعد در واقع پاسخ خردمندانه و بجایی است که جامعه علاقه مند به امور خیریه، تغییراتی در جامعه یا محیط مناسب خود داده است.

با هدف آموزش و پرورش و توان بخشی، فعال کردن استعدادهای خفته و هموار کردن راه این گروه برای ورود به اجتماع به وجود آمدند

تغییر یکی از واقعیت های انکار ناپذیر زندگی و از ویژگی های هر اجتماع است. همه می توانند این تغییر آشکار را مشاهده کنند. کسی نمی تواند منکر تغییراتی شود که در زمینه هائی چون آموزش و پرورش، بهداشت و درمان ارتباطات و حمل و نقل به وجود آمده است و در آینده نیز به وجود خواهد آمد.

علاقة مندان با کمک به این گروه، به درستی دریافته اند که این قشر از جامعه محدودیت دارند ولی معلولیت ندارند

اثر بخشی فعالیت های موسسات به معنای آنست که هر کار یا فعالیت - به شرط آن که واقعاً لازم باشد - در کوتاه ترین مدت و با صرف حداقل منابع انسانی، مالی، مواد و تکنولوژی و در یک کلام، با رعایت کارآیی - نه به هر شکل و به هر قیمت - انجام شود. در بسیاری از موارد ایجاد تغییر (در دانش فنی، نگرش ها، رفتارهای فردی، و گروهی) در یک موسسه، تنها راه رسیدن به اثر بخشی فعالیت ها به شمار می رود. آموزش نیروی کار و استفاده از ظرفیت های بالقوه آنان، یکی از شیوه های افزایش کارایی و اثر بخشی است.

نکته حائز اهمیت در مورد تغییر این است که چه بخواهیم و چه نخواهیم، تغییر راه خود را در خانواده، مدرسه و اجتماع باز می کند. هر چند که با آزمون خطا و احیاناً تحمل خسارات و ضایعات همراه است و به همین جهت هزینه آن نیز بیشتر است. اما تغییر آگاهانه و برنامه ریزی شده، راه را کوتاه تر و اقدامات مربوط را اثر بخش تر می کند.

در سال های اخیر، در موسسات دست اندکار و علاقه مند به امور خیریه نیز از حیث دانش فنی و نگرش، تغییراتی اساسی به وجود آمده

چگونگی جذب توان یابان به جامعه و عادی شدن شیوه زندگی و کار آنان، طرح های پژوهشی تنظیم و اجرا شود.

در راستای توصیه های فوق و به منظور تبدیل آن ها به برنامه عمل، پس از یک بررسی دو ماهه، اقدامات لازم برای رسیدن به این منظور در قالب چند برنامه عمل به شرح زیر تعیین شد:

۱- مطالعه و انجام اقدامات لازم در جهت افزایش فرصت های اشتغال بیشتر برای فارغ التحصیلان آموزشگاه.

۲- تغییر، تعدل و بیبود برنامه های آموزشی / توان بخشی موجود

۳- شناسایی توان یابان که به علل گوناگون از خدمات قابل عرضه به وسیله رعد و احیاناً مؤسسات نظیر، اطلاع عی ندارند با شیوه ای متفاوت با آمارگیری متعارف در سطح کشوری.

۴- تنظیم و اجرای برنامه های آموزشی تکمیلی برای کارکنان آموزشی، توان بخشی، و اداری (فعلی) موسسات رعد.

۵- تربیت نیروی انسانی مورد نیاز در آینده برای اداره مؤسسات رعد در زمینه های مدیریت، کارشناسی و منشی گری اجرائی.

در ارتباط با بخش ۵ یک مطالعه اجمالی نشان داد که تنظیم و اجرای برنامه آموزشی فوق با استفاده از امکانات داخلی رعد یا با استفاده از موسسات آموزشی مربوط میسر است. هزینه اجرای دوره های مزبور، در صورتی که موسسات نظیر رعد نیز مایل به معرفی مدیران، کارشناسان و منشی های فعلی و احیاناً مورد نیاز در آینده، برای استفاده از این دوره ها باشند، طبق ضوابطی به صورت مشارکتی تأمین خواهد شد.

در خاتمه این مقاله یادآوری این نکته را لازم می دانیم که بانیان و اداره کنندگان مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد و کارکنان آن خود را متعهد می دانند از کمک های مالی و خدمات داوطلبانه و انسان دوستانه یاران رعد، در راستای هدف والی آنان، یعنی توان بخشی جسمی و روحی توان یابان و تجهیز آنان به تخصص هایی که دروازه های ورود فعالانه به جامعه را به روی آنان می گشاید، به بینترین نحو استفاده کنیم. ما خود را در مقابل آنان جواب گویی دانیم و در راستای ایفای این مسئولیت خطیر و به طور مستمر همراه با کارآیی و اثر بخشی لازم است خود را به طور دائمی با تحولات محیط که در آن فعالیت می کنیم از جمله تغییراتی که در انتظارات توان یابان، دیگر افراد ذینفع و به طور کلی اجتماع حاصل شده است تطبیق دهیم.

هیات امنی رعد، با اعتقاد به تداوم نگرش فوق و احساس لزوم ایجاد تحول در شئون گوناگون موسسه، استراتژی جدیدی برگزید که شامل توسعه فضای مناسب برای پذیرش تعداد بیشتری از توان یابان واجد شرایط در آموزشگاه و هم چنین افزایش و بیبود کیفیت خدمات آموزشی و توان بخشی، به تناسب توسعه فیزیکی است.

امکان آموزش از راه دور، هدایت آموزش ها به سوی خود اشتغالی و چگونگی جذب توان یابان به جامعه و عادی شدن شیوه زندگی و کار آنان، طرح های پژوهشی تنظیم و اجرا شود

به دنبال این تصمیم و در راستای آن، به گروهی مرکب از صاحب نظران از جمله اعضای هیات مدیره، استادان دانشگاه، کارشناسان آموزش و توان بخشی و نماینده گانی از سازمان های ذیربسط، طی جلساتی که با وسیله آقای دکتر فریدون آذر هوش استاد مدیریت دانشگاه، هماهنگ و رهبری می شد، ماموریت داده شد تا به منظور اجرای استراتژی تعیین شده، سیاست های اجرایی لزم را تدوین کنند. گروه مذبور پس بررسی نظریات گوناگونی که پیرامون این موضوع مطرح شده بود، پیشنهادهای خود را در قالب توصیه های زیر به اطلاع هیات امناء رساند که مورد تصویب قرار گرفت:

۱- به منظور بینه سازی استفاده از فضای توسعه یافته برنامه ریزی لازم شروع شود.

۲- اقدامات لازم برای ارتقای سطح آموزش حرفه ای و توان بخشی به عمل آید.

۳- خدمات فرهنگی، توان بخشی جسمی و روانی و مشاوره ها به شیوه ای علمی تر و با کیفیت بیشتر عرضه شود.

۴- نیروی انسانی مورد نیاز خدمات آموزشی، کارشناسی، توان بخشی و هم چنین مدیران واجد شرایط مورد نیاز برای اجرای طرح توسعه تأمین شود.

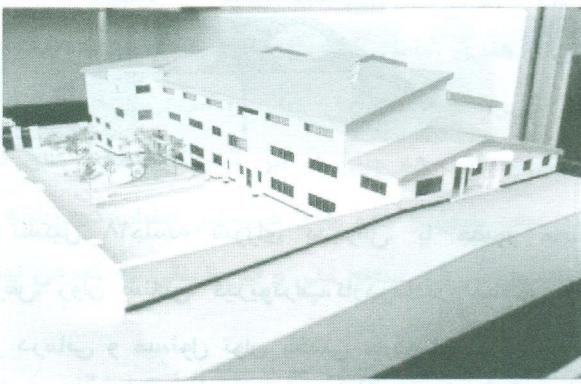
۵- به منظور شناخت مستمر نیازهای بازار کار (در ارتباط با توان یابان)، امکان آموزش از راه دور، هدایت آموزش ها به سوی خود اشتغالی و

نگاهی به عمل کرد

مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد

در

شش ماهه اول ۱۳۸۰

دانشگاه‌ها، نشانگر عزم راسخ این مجموعه در این زمینه است. در زیر، به عمدۀ تربیت فعالیت‌ها و عمل کرد مجتمع در شش ماهه سال جاری به صورت گذرا اشاره می‌کنیم:

۱-آموزش

- ۱-۱ آموزش ۲۱۵ نفر در رشته‌های فنی و حرفه‌ای، هنری و صنایع دستی شامل ۵۷۰ مورد آموزشی
- ۱-۱ از قبیل رایانه با گرایش‌های کاربر رایانه، زرنگار، زبان برنامه نویسی و ... نقشه‌کشی صنعتی و ساختمان، حسابداری، خیاطی، قالی بافی، سفالگری، گل چینی، گل چرمی، خوش نویسی، نقاشی، فلزکاری و ...
- ۱-۲ تشکیل ۱۰ جلسه شورای آموزش با حضور مدیرعامل، نماینده هیات مدیره، مدیر آموزش و مسئول سایت رایانه و

با این که کم تر از دو دهه از تاسیس مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد می‌گذرد، نام آشنای آن با رقه‌های امید و عشق را در دل هر توان یابی زنده و مسیر رشد و بالندگی را همواره می‌سازد.

نگاهی به آمار و عمل کرد مجتمع، نشان می‌دهد که این مجموعه در کنار ارایه خدمات آموزشی و توان بخشی به توان یابان، به پرورش نیروهای انسانی کارآمد و متخصص و تحکیم ساختار سازمانی نیز پرداخته است، اما کم تر فرصت پژوهش، برنامه‌ریزی و اقدام در سطح ملی را به منظور مواجهه با این پدیده اجتماعی یافته است.

گزارش‌های موجود حاکی از توجه خاص مجتمع به این مهم بوده، و هم چنین ایجاد ارتباط مطلوب با مراکز علمی و

کلاس های مذکور، به عنوان کمک مربی مشغول طی دوره های کارورزی هستند.

۲- توان بخشی، مشاوره و مددکاری

(۱) انجام ۵۲ مورد کار درمانی روان

(۲) ۶۴۸ مورد کار درمانی جسمانی

(۳) ۶۶۶ مورد فیزیوتراپی

(۴) ۱۰۲ مورد خدمات توان بخشی حرفه ای

(۵) ۲۰۹ مورد روان شناسی، مددکاری و مشاوره اجتماعی

(۶) هماهنگی و پی گیری برای اشتغال به کار ۱۳ نفر از کارآموختگان

(۷) ویزیت رایگان کارآموزان ثبت نام شده به وسیله پژوهش داخلی دو نوبت در هر ماه

۳- تجهیز و توسعه

(۱) توسعه فضای آموزشی و اداری از ۱۷۰۰ متر مربع به ۴۲۰۰ متر مربع زیربنا در سه و نیم طبقه و احداث سالن آمفی تئاتر با ۲۵۰ نفر ظرفیت.

شايان ذكر است که توسعه و افزایش بنای ساختمان از سال ۱۳۷۹ آغاز شده است.

(۲) نصب و راه اندازی دو دستگاه آسانسور

(۳) هزینه مبلغ: ۴۷۰/۲۷۵/۱۸۳ ریال

برای توسعه ساختمان

یادآور می شود که از ابتدای سال

۹.۹/۵۳۴/۷۴۵ مبلغ ۹.۹ ریال برای توسعه و تجهیز ساختمان هزینه شده است.

(۴) صرف مبلغی معادل .../.../۲۰۰ ریال برای تامین هزینه های

جاری شامل آموزشی، توان بخشی، اداری، خدماتی و ...

(۵) تاسیس و راه اندازی واحد روابط عمومی با استفاده از ۲ نفر نیروی متخصص و کارشناس به منظور فعال سازی این واحد.

انتخاب تدبیر سیاست گذاری واحد آموزش شامل ضرورت کارورزی کارآموزان، تشکیل کلاس های تربیت مربی و تصویب کلیات آیین نامه و مقررات صدور گواهی نامه داخلی.

(۱) تشکیل ۱۸ جلسه شورای پذیرش، با حضور مسئول آموزش، روان شناس، فیزیوتراپی، کاردرماتگر، مسئول واحد گفتار درمانی و مسئول توان بخشی حرفه ای، برای بررسی پرونده ۱۱۳ نفر از مراجعان در ابعاد مختلف و هدایت مراجعان به رشته های مورد علاقه، براساس توان سنجی جسمی - حرکتی و پایه تحصیلی مناسب که نتیجه بررسی های شورا منجر به پذیرش ۸۴ نفر کارآموز شد.

(۲) تهیه طرح توسعه شامل بازنگری دوره های فعلی، پیشنهاد دوره های جدید متناسب با پایه تحصیلی و توان جسمی کارآموزان و تهیه طرح دپارتمانی کردن کلیه دوره های آموزشی.

(۳) برگزاری جلسات فوق برنامه قرآن، روان شناسی و مهارت اجتماعی، به صورت هفتگی.

(۴) پذیرش دانشجویان دانشگاه ها به منظور طی دوره های کارورزی مرتبط با موضوع فعالیت مجتمع.

(۵) تهیه و اجرای طرح تربیت مربی از بین کارآموزان. این طرح از آغاز سال ۱۳۸۰، به مورد اجرا گذاشته شد و تعدادی از کارآموزان در دوره های تربیت مربی شرکت کردند. در حال حاضر، دو نفر از این افراد با شرکت در

گزارش ویژه

۴-۲ دعوت از حامیان نیکوکار مجتمع برای شرکت در همایش مورخ ۸/۵/۸۰ که به مناسبت روز پرستار برگزار شد. در این مراسم، ضمن افتتاح نمایشگاه آثار هنری و دستی کارآموزان گزارشی از فعالیت‌های مجتمع ارایه و برنامه‌های شاد و مفرح نیز اجرا شد.

۴-۳ برگزاری نخستین نمایشگاه آثار هنری و دستی کارآموزان مجتمع از تاریخ ۲/۵/۸۰ لغایت ۵/۵/۸۰، به مدت چهار روز.

در این نمایشگاه، ده‌ها اثر در رشته‌های مختلف صنایع دستی و هنری شامل خوش نویسی، نقاشی، عروسک سازی، سفال گردی، قالی بافی، گل چینی و مرغواریدبافی توان یابان نشان داده شد. هم چنین در این نمایشگاه، مدل‌های کسب شده توان یابان و حکم‌های قهرمانی ایشان در رشته‌های مختلف ورزشی در سطح ملی و بین‌المللی، به معرض نمایش گذاشته شد.

شایان ذکر است که کلیه مراحل اجرایی نمایشگاه به وسیله کارآموزان انجام گرفته بود.

۴-۴ برگزاری کنسرت موسیقی از تاریخ ۳/۵/۸۰ لغایت ۵/۵/۸۰، به مدت سه شب، به وسیله گروه‌های هنری در محل آمفی تئاتر مجتمع.

شایان ذکر است که در مجموع ۶۰۰ نفر از اجرای موسیقی در این مکان بهره مند شدند.

۴-۵ برگزاری اردوی یک روزه تفریحی، فرهنگی برای ۲۰ نفر از کارآموزان فعال در جریان برگزاری نمایشگاه آثار هنری و صنایع دستی در تاریخ ۱۲/۶/۸۰.

گفت و گوهایی پیرامون نقش و جایگاه کارآموزان در پیشبرد هدف‌های مجتمع و هم چنین بررسی وضعیت ازدواج توان یابان و راه کارهای اجرایی آن به عمل آمد

۳-۶ تاسیس و راه اندازی واحد مددکاری اجتماعی، استخدام ۱ نفر متخصص و کارشناس به منظور فعال سازی این واحد

۳-۷ راه اندازی و تاسیس شعبه جنوب غرب تهران هیات امنای مجتمع، در جلسه‌ای، تا سیس چهار واحد در جنوب غرب - جنوب مرکز و جنوب شرق تهران را تصویب کرد. بر این اساس و با پی گیری‌های هیات امنا و پرسنل محترم مجتمع، واحد جنوب غرب تهران واقع در بزرگ راه فتح، جاده قدیم کرج، خیابان خلیج، شهرک سینا، کوچه منتظر المهدی (عج)، شماره ۱۰۱، افتتاح شد که توان یابان عزیز ساکن در مناطق اسلام شهر، شهریار، تهران سر، آذری، خلیج و یافت آباد می‌توانند از این شعبه برای آموزش و توان بخشی استفاده کنند.

**هیات امنای مجتمع، در جلسه‌ای،
تاسیس چهار واحد در جنوب غرب -
جنوب مرکز و جنوب شرق تهران را
تصویب کرد**

۳-۸ تهیه آرشیو فیلم، نوار و جراید.

۳-۹ شرکت در همایش سالانه وابسته به بنیاد دانش و هنر و مکاتبه و ملاقات با رئیس محاسبات دانشگاه صنعتی شریف به منظور ارتقا و تبادل اطلاعات در راستای استفاده از امکانات اطلاع رسانی شبکه جهانی اینترنت در راه اندازی کلاس‌های آموزشی در این زمینه.

۳-۱۰ تهیه ۵ دستگاه سیستم کامپیوتر پنتیوم II به منظور آموزش.

۳-۱۱ حمایت از راه اندازی خبرنامه داخلی ویژه توان یابان تحت عنوان موج امید

۴- مراسم فوق بوفاهه

۴-۱ ایجاد هماهنگی با یکی از سینماهای تهران به منظور نمایش (آخر بازی) برای ۲۰ نفر از کارآموزان فعال

حسنی که در مسابقات دو و میدانی رشته پرتاب دیسک انگلستان به مقام سوم جهانی دست یافت، تقدیر و تشکر به عمل آمد.

۵- یاری رساندن به هموطنان سیل زده در جریان

حداده تلح سیل گلستان

۱-۵ مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد به حکم وظیفه انسانی و در راستای هدف های تعیین شده خود و با همکاری صمیمانه و تنگاتنگ انجمن محلی شهرک قدس در جریان وقوع حداده سیل در استان گلستان و شمال خراسان، اقدامات قابل توجهی را انجام داد.

این مجتمع از روزهای اولیه وقوع سیل ستادی مرکب از مسئولین واحدهای مجتمع، گروه های همیاری جوانان و

بانوان و انجمن محلی شهرک قدس تشکیل داده و اقدام به جمع آوری کمک های مردمی در این زمینه کرد.

شايان ذكر است که در جريان

کمک رسانی، تعدادی از همکاران مجتمع از جمله از اعضای محترم هیأت مدیره، مددکار اجتماعی و نمایندگان انجمن، شهرک قدس، به محل وقوع سیل عزیمت کردند و پس از بررسی کارشناسی، تامین کالاهای ارزاق و مایحتاج عمومی ۵۰ خانوار از روستای لوهه و یکصد و پنجاه خانوار از روستای آق قمیش شهر گالیکش از استان گلستان که همگی در زیر چادر امدادی به سر می بردند یاری رساندند. همچنین این مجتمع هماهنگی و مطالعات لازم به منظور احداث دبیرستان کار و دانش در روستای آق قمیش از توابع شهرستان گالیکش را با هماهنگی اداره کل آموزش و پرورش استان در دست بررسی داشته و در این خصوص تاکنون موفق به جمع آوری یک صد میلیون ریال وجه نقد شده است.

در این اردی، ضمن برخورداری کارآموزان از هوای مطبوع طبیعت و امکانات تفریحی، گفت و گوهایی پیرامون نقش و جایگاه کارآموزان در پیشبرد هدف های مجتمع و هم چنین بررسی وضعیت ازدواج توان یابان و راه کارهای اجرایی آن به عمل آمد.

۶-۴ هماهنگی به منظور بازدید ۲۳ نفر از کارآموزان قالی بافی از نمایشگاه فرش شرقی واقع در هتل استقلال تهران، به منظور آشنایی بیشتر با صنعت فرش و مصاحبه با مسئولین و هنرمندان مستقر در نمایشگاه.

۷-۴ برگزاری جلسات شورای مدیران مجتمع هر ۱۵ روز یک بار و جلسات عمومی هر ماه یک بار.

۸-۴ تقدیر و تشکر و اهدای هدیه به کلیه بانوان شاغل و مردی مجتمع، به مناسبت روز زن، در تاریخ ۸/۶/۱۸.

۹-۴ برگزاری مراسم ویژه روز زن در تاریخ ۸/۶/۱۵، در سالن آمفی تئاتر مجتمع. در این مراسم که به مناسبت ولادت حضرت فاطمه زهرا (س) و روز زن برگزار شد، برنامه های متنوعی از جمله موسیقی، شعر، مسابقه، سخنرانی و ... اجرا شد و در پایان از کلیه مدعون که کارآموزان مجتمع بودند، برای صرف ناهار پذیرایی شد.

پس از بررسی کارشناسی، تامین کالاهای ارزاق و مایحتاج عمومی ۵۰ خانوار از روستای لوهه و یکصد و پنجاه خانوار از روستای آق قمیش شهر گالیکش از استان گلستان که همگی در زیر چادر امدادی به سر می بردند یاری رساندند

شايان ذكر است که مجری این برنامه انجمن، کارآموختگان مجتمع بودند که با همکاری گروه بانوان، این برنامه را اجرا کردند. در این برنامه که بالغ بر ۳۵۰ نفر در آن حضور داشتند، از سه نفر از کارآموزان موفق از جمله آقای محسن

مددکاری اجتماعی و سیستم های اجتماعی

کارشناس مددکاری اجتماعی . ب.م. علیپور

مددکاری اجتماعی در خط مشی عمومی در هر سه مرحله درون داد، پردازش و برون داد، مشارکت دارد. مددکاران اجتماعی مشکلات عمومی را شناسایی می کنند و در مورد خط مشی هایی که این مشکلات را حل کند یا کاهش دهد

امروزه ما در مورد سیستم و زیستن و برخورد با آن مطالب زیادی می شنویم. اصطلاح (سیستم) برای اشخاص مختلف معانی مختلفی دارد. دانشمندان علوم طبیعی همیشه به سیستم های منظومه شمسی اشاره کرده اند. بیولوژیست ها به سیستم های گردشی اشاره می کنند. بیشترین استفاده از این واژه در سال های اخیر در اصطلاحات کامپیوتر به کار رفته است و در جایی به کار می رود که فرآیند های پیچیده مکانیکی را شرح دهد. کامپیوتر اطلاعات داده شده را می پذیرد و فرآیندی را طی می کند و اطلاعات دیگری را یا به اصطلاح برون دادرا صادر می کند. این مفهوم برای مدد کاران اجتماعی نیز مفید است، زیرا یک روش مشاهده روابط بین افراد و اشیاء را در زمان و مکان فراهم می کند، به ویژه این که این مفهوم برای دیدن روابط بین افرادی که با مدد کاران اجتماعی در ارتباط هستند. همچنین نقش هایی که مددکاران اجتماعی به عهده می گیرند، مفید است.

سیستم چیست؟ ما دو اشکال درباره مفهوم سیستم داریم. اول مشخص کردن استفاده ما از این واژه است و دوم مهم تر از آن، تشریح سیستم های موجود بر مددکاران اجتماعی تاثیر می گذارد و یا از آن جا تاثیر می پذیرد. در فرهنگ لغت، (سیستم) مجموعه ای از روابط کلی و پویا را دربر می گیرد که با یکدیگر حرکات وارده (درون داد) را از طریق کل سیستم فرعی (پاره سیستم) با ارتباطات نزدیک تر متحول می کند. در نتیجه پاسخ هایی (برون داد) تولید می کند. در کل سیستم سیاسی، می توانیم تقاضاهای گروه های فشار، رشوه، ارعاب و تهدید تبهکاران و جنایتکاران، نامزدهای احزاب سیاسی، سخنرانی مبارزات انتخاباتی و مسائل مالی، رای دهنده کان نا آگاه و زیاده طلبی آن ها را همچون حرکات مشخص کنیم. این ها به وسیله مقامات دولتی (قانون گذاران مقامات اجرایی و قضاؤت) مورد عمل قرار می گیرند.

با سپاس گذاری دعوت او را به نشستن پذیرفت. هم چنین در مقابل دعوت به این که بگویید چه چیزی شما را رنج می دهد؟ شروع به صحبت کردم او متوجه شد که به دقت به حرف های او گوش داده می شود و احساس کرد که مشکلاتش در نوع خودش مهم است. اما خانم مددجو از تفسیر مددکار دریافت که فقط او نیست که این مشکلات را دارد. هنگامی که مددجو آن جا را ترک کرد، یک قرار ملاقات با یک پزشک در درمانگاه بیماران سر پایی و قرار ملاقات دیگری با یک مشاور خانوادگی گذاشته شده بود. حتی مهم تر این که او احساس کرده مشکلش در حال حل شدن است او قدم های اول را برداشته بود.

مرکز رفاه محلی کارکردهای مختلفی داشت که بعضی از آن ها بی درنگ می توانست انجام شود. از جمله آن ها مشاوره خانوادگی و ارجاع به بخش رفاه و بخش پیداشتنی درمانی و یا بخش کمک های قانونی بود. سیستم موسسه از طریق مددکار به خانم مددجو شخصیت داده بود. زیرا مددکار او را به گرمی پذیرفته بود مشکلش را پرسیده بود و به او کمک کرده بود تا جواب سوالات را در داخل یک فرم چاپ شده تنظیم کند.

تمام حرکاتی که خانم مددجو را به موسسه کشانده بود، به وسیله موسسه مورد بررسی قرار گرفت اما نمی توانست آن ها یکباره مورد پردازش و اقدام قرار گیرد. یا حتی ذکر شود. اما خانم مددجو قادر بود احساس کند که قدم های اولیه برای سبک کردن بعضی از مشکلاتش برداشته شده است او و مددکار با یکدیگر قادر بودند بعضی از حرکات را به پاسخ هایی نسبتاً رضایت بخش تبدیل کنند.

می توان هر کدام را به عنوان یک سیستم تلقی کرد. هر دو قسمت هایی از یک سیستم بزرگ تر هستند. هیچ یک در خلا عمل نمی کنند. خانم مددجو و خانواده اش بر همکار و موسسه و متقابلاً مددکار و موسسه نیز بر مددجو تأثیر خواهند گذاشت.

پاسخ ها همچون قوانین، دستورهای اجرایی، آرای قضایی، پاداش ما و مسئولیت ها، محسوس هستند که این پاسخ ها به نوبه خود باعث تلاش هایی جدیدی می شود که بر فرآیند عمل تأثیر می گذارد. مددکاری اجتماعی در خط مشی عمومی در هر سه مرحله درون داد، پردازش و برون داد، مشارکت دارد مددکاران اجتماعی مشکلات عمومی را شناسایی می کنند و در مورد خط مشی هایی که این مشکلات را حل کند یا کاهش دهد به سخنرانی می پردازند. آن هم در شوراهای مدیریت های دولتی حاضر می شوند و هم به پاسخ ها شکل می دهند و هم آن ها را تطبیق می دهند.

سیستم مددکاری اجتماعی

خانم مددجو به موسسه رفاه محلی مراجعه کرد. زیرا از زندگیش ناراضی بود. فرزندانش بیمار شده بودند، همسرش اخیراً از شغلش اخراج شده بود تعدادی صورت حساب که پرداختشان گذشته بود، روی دستش مانده بود و صاحب خانه تهدید به اخراج آن ها کرده بود. خانم مددجو خودش از سر دردهای عود کننده رنج می برد و بالاخره به عنوان آخرین فشار طاقت فرستاد. مادر شوهرش نیز تصمیم گرفته بود که به خانه آن ها بیاید و مدتی با آن ها بماند. یک همسایه، مراجعه به مؤسسه رفاه محلی را به او پیشنهاد کرد و سرانجام خانم مددجو تصمیم گرفت که از مرکز رفاه محلی درخواست کمک کند. اگرچه او آگاهی کمی از نوع کمکی که این مرکز می توانست به او بدهد داشت. خانم مددجو از برخورد گرم و دوستانه مددکار اجتماعی شاد شد.

اصطلاحات دیگر که در مورد سیستم‌ها به کار گرفته می‌شود، بدین شرح است:

تمام محرکاتی که خانم مددجو را به موسسه کشانده بود، به وسیله موسسه مورد بررسی قرار گرفت اما نمی‌توانست آن‌ها یکباره مورد پردازش و اقدام قرار گیرد

جامعه‌ای که آن‌ها در آن زندگی می‌کنند، بر تمام آن‌ها اثر خواهد داشت. همین طور کل جامعه بزرگ‌تر بر آن‌ها و جامعه‌ای که آن‌ها در آن زندگی می‌کنند. تاثیر خواهد گذاشت. بعضی از پاسخ‌ها یا بروون دادها در مورد مشکلات خانم مددجو نتیجه کوشش‌های خود او خواند بود. و بعضی، نتیجه کوشش‌های اشخاص دیگر و موسسات دیگر. پاسخ‌ها بازخوردی را تولید می‌کند که بر توانایی خانم مددجو در مقابله و اداره سایر مشکلاتش اثر خواهد داشت. اگر سر دردش درمان شود، ممکن است قادر باشد با مادر شوهرش بهتر رفتار کند، اگر خانواده اش راهنمایی‌های حقوقی را بگیرد، شاید بهتر بتواند با صاحب خانه بازخورد کند. در هر صورت، خانم مددجو درون دادهای جدید یا محرکات جدیدی را می‌گیرد و آن‌ها را در برخورد با صاحب خانه به کار می‌بنند.

فرآیندی از ارتباطات پویا بین قسمت‌هایی از یک مجموعه بزرگ‌تر را می‌توان در این مثال‌های مشابه مورد توجه قرار داد. فرآیند نوعی تغییر دادن درون دادها به بروون دادهاست و در هر صورتی فرآیند در داخل محدودیت‌ها برگزار می‌شود. فرآیند به دلیل بازخورد و این که تا حدودی در گرو نیروهای خارجی است، خودکار و خود مدل است (قادر سازی و بازتوانی مددجو).

اصطلاحات سیستمی

۱- **محدودیت‌ها**: محدودیت یک سیستم ممکن است فیزیکی باشد و یا ممکن است کم تر ملموس و محسوس باشد. محدودیت‌ها بستگی به متغیرهایی دارد که ما روی آنها تمرکز داریم. محدودیت‌های یک سیستم فردی ممکن است تمام نقش‌های یک شخص یا فقط بعضی از نقش‌های وی را همراه با سیستم بیولوژیکی فرد در بر گیرد. محدودیت یک گروه ممکن است تعداد افراد در گروه یا افراد و مشکلات شان باشد و بستگی به انتخاب متغیرهایی دارد که ماسعی می‌کنیم بر آن‌ها تمرکز یابیم. محدودیت‌های یک جامعه یا یک ملت ممکن است فیزیکی و یا ایدئولوژیکی باشد. یک دولت یا یک ملت ممکن است به وسیله دو اقیانوس محدود شوند و یک جامعه مثلاً جامعه دانشمندان ممکن است فقط به وسیله سطح آگاهی شناخت اعضای آن جامعه محدود شود.

۲- **تنش، فشار، کشمکش، تعارض**: تنש متقابل شدن معنی می‌دهد و هر چیزی که در حال تنش است، تحت کشمکش و فشار است. ترکیبی از فشارها و کشمکش‌ها به تعارض منجر می‌شود. تعارض لزوماً خوب یا بد نیست، اما هنگامی روی می‌دهد که سیستم به طور معمول در جست و جوی آسایش و آرامش است. احزاب سیاسی درباره مشکلاتی که تنش ایجاد می‌کنند، به طور سنتی قول ایجاد آرامش و آسایش را در مدت معینی می‌دهند، رهایی از تنش در یک

تا کنون برخی از اصطلاحات سیستمی از جمله درون داد، بروون داد، پردازش و بازخورد را تعریف کرده‌ایم. بعضی از

می شوند و در حال رفتن به سمتی خاص هستند. در این مدل، تغییر، تصادفی و شانسی یا حق طرح ریزی شده نیست، اما رشد نگر است نمودها و مراده مختلف می توانند مشخص و پیش بینی شوند. این بینش مفیدی است، اما ما نمی توانیم فرض کنیم که رشد آینده انعکاسی از رشد گذشته خواهد بود. زیرا تعداد زیادی سیستم های دیگر، هم چنین تعداد زیادی متغیر وجود دارد که باید همه آن ها را در نظر گرفت. ما دیده ایم که چندین مدل سیستمی وجود دارد. هر یک دارای ویژگی های خاص خود است اما در عین حال تمامی آن ها در عمل کرد خود یک روش مشترک و عمومی دارند. به عنوان مثال: در یک خانواده شغل جدید پدر یک درون داد است که تعادل قبلی خانواده را به هم می زند. پردازش (جریان عمل) به وسیله پدر انجام شده است، اما اعضای دیگر خانواده به وسیله موقعیت جدید تحت تأثیر واقع می شوند. بروند داد می تواند افزایش رضایت شغلی از طرف پدر باشد. هم چنین می تواند افزایش تطابق اعضای خانواده با یک وضعیت جدید در محل زندگی باشد: بازخورد می تواند افزایش اعتماد به نفس در کل خانواده باشد. فرآیند تغییر وضعیتی به وضعیت دیگر، اهمیت ویژه ای در حوزه مددکاری اجتماعی دارد، زیرا در بین و در داخل افراد، گروه های کوچک و جوامع، کمک به شناسایی و تشریح روابط می کند. اجزا و مراده یک سیستم که ما شناسایی کردیم، در یک تسلسل منظم یکدیگر را دنبال می کنند. درون داد، پردازش، بروند داد، بازخورد و برگشت به درون داد.

اقتباس از: مقدمه ای بر مددکاری اجتماعی (مبانی اولیه) نوشته بقی. جی پی کارد. مترجمان. منیرالسادات میر بهار. دکتر بخشی نیا. ناشر. مرکز انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی.

۱- Betty/j/ piccarad (۱۹۸۹) : ed . Introduction to Social work (A primer) – publisher

سیستم خانوادگی باعث می شود که بعضی اشخاص به منظور دریافت کمک، به مددکاران اجتماعی مراجعه کنند.

۳- تعادل: یک سیستم با وجود نیروهای مختلف عمل کننده در داخل و یا خارج آن، تمایل به تعادل دارد. تعادل به یک موازن، چه به طور ثابت یا متحرک اشاره دارد. تعادل همانند حالت طبیعی فقط برای اشخاص مطلوب است که منافعی را در آن تشخیص می دهند. یک سیستم رفاهی با یک بودجه متوازن، ظاهر آ ممکن است از تعادل برخودار باشد. اما این تعادل در ازای ادامه ضعیف و ناقص کمک های رفاهی مطلوب نیست.

۴- سیستم متقابل: یک مدل سیستم متقابل، دو سیستم باز مرتبه به یکدیگر را در بر می گیرد. بنابراین، در کنش متقابل با یکدیگر هستند. این کنش متقابل باعث توسعه نظریه سیستم ها شده است. زیرا این سیستم می تواند آن قدر بسط یابد که کل محیط را در بر بگیرند و یا آن قدر

منقبض شود که شامل دو سیستم بسیار کوچک شود.

۵- رابط ها: حلقه های ارتباط بین سیستم ها نامیده می شود یک مثال در این مورد می تواند قرار داد توافق حرفه ای بین مددجو و مددکار باشد. مثال دیگر می تواند مددکار باشد که رابط بین مددجو و موسسه است.

۶- سیستم تکاملی: مدل سیستم تکاملی پیرامون مسائل رشد و تغییرات جهت دار تمرکز دارد. تحت این ملاحظات، در چنین سیستمی، فرد، گروه، سازمان رشد می کنند، بالغ

توان یاب - شماره ۲ - تابستان ۱۳۸۰

ماندانا عبادی

کوچک تواننا است

با مریم قمی پور بعد از پایان جشن، طبق قرار، مصاحبه را انجام دادیم. مصاحبه با نقاشی که قلم مو را به جای دست در انگشتان پای می‌گذارد و نقش می‌آفریند. مریم قمی پور دست و پای کوتاهی دارد که به خاطر استفاده مادرش از قرص‌های تالی دومید در دوران بارداری بدان دچار شده است. این قرص‌های ضد تهوع در دهه ۶۰، قربانی زیادی از نوزادان گرفت که مادرشان این قرص‌ها را استفاده می‌کردند. بعدها با توجه به این عوارض، استفاده از این قرص‌ها ممنوع شد. امروز مریم به رغم تمام مشکلات، نقاشی می‌کند. او می‌گوید در هر صورت او نقاشی می‌کند و برای او دست جای پا یا پا جای دست هیچ فرقی ندارد. وقتی برای اولین بار خواست با پا نقاشی کند، تشویق پدر و مادر را به دنبال داشت. او استادان زیادی برای نقاشی داشته است. ولی او سپاس گزار سه تن از استادان خانم خویش است و آن‌ها خانم طاهباز، محمدزاده و صفایی هستند که تاثیر بسزایی در پیشرفت هنر نقاشی او داشته‌اند.

او گاهی گله دارد که چرا پیشرفت بیشتری نداشته است، اما می‌داند که گله اصلی از خودش است که تمام قدرت خود را برای حضور در اجتماع به کار نبرده است و شاید نگاه‌های مردم او را در کنج خانه مدتی نشاند، اما حالا دیگر نه ...

او در سال ۷۸، نمایشگاه فرهنگ سرای نیاوران در کنار دیگر نقاشان زن شرکت کرد. حدود ۴ سال است که با معرفی یکی از دوستانش با موسسه‌ای به نام Mouth and Foot در سویس همکاری می‌کند. او نقاشی هایش را برای آن‌ها می‌فرستد و به وسیله هیئت ژورنی که در آن جا است، تابلوهایش خریداری می‌شود. اراده پولادین او از چهره اش پیداست. او تمام محدودیت‌ها را به یک فرصت تبدیل کرده است. با آرزوی موفقیت برای او و با سپاس از این که وقت خود را در اختیار مجله توان یاب گذاشت، گفت و گوی ما را با او می‌خوانید.

- شما به ویژگی خودتان چه رنگی می‌دهید؟

آبی آسمانی

- چرا؟

- چون آرام بخش است، با آبی آسمانی تمام مشکلات را

حل شده می‌بینم.

- چطور؟

- با نقاشی

- قلم مو به جای پا، در دست شما بود، آیا روی نقاشی شما تاثیر بیشتری می‌گذشت؟
- دست و پا وسیله است اصل احساس و فکر است.
- در استفاده از کامپیوتر؟
- کامپیوتر به وسیله دست هایم
- برنامه فتوشاپ را در مجتمع رعد می‌گذرانی به عنوان یک نقاش چه تاثیری در کارت دارد؟
- من می‌توانم از ترکیب رنگ‌ها و کمپوزیون آن استفاده زیادی در نقاشی هایم می‌بدم
- چه پیشنهادی برای بالا بردن کیفیت کلاس داری؟
- از چه موضوعاتی در نقاشی خود استفاده می‌کنید؟
- طبیعت
- نقاش مورد علاقه شما کیست؟
- ونک گوگ نقاشی هلندی
- چرا؟
- چون با سختی‌ها و رنج‌های زندگی مبارزه کرد و با استقامت او در کارش برای هدفش تلاش کرد.
- از نقاشی‌های خودتان کدام را بیشتر دوست دارید؟
- یکی از تابلو هایم را به نام پاییز
- چرا؟
- به خاطر رنگ آمیزی و تنوع رنگ‌هایی که در پاییز است.
- برای پیشرفت نقاشی خود چه کارهایی کرده اید؟
- مطالعه در کار نقاشان بزرگ
- اوقات خود را چه گونه می‌گذرانید؟
- شاگرد دارم، از طراحی تا رنگ با آن‌ها کار می‌کنم و دو روز در هفته این کار را انجام می‌دهم.
- آیا معلومات در یک شخص می‌تواند در پیشرفت فرد مانع باشد؟

- به خاطر این که تسهیلاتی برای رفت و آمد من نیست. من هم دوست دارم از وسائل نقلیه عمومی استفاده کنم، اما به خاطر ارتفاع پلکان اتوبوس‌ها مشکل دارم.
- آیا پیشنهاد خاصی برای آن دارید؟

دست و پا وسیله است اصل احساس و فکر است

- معلومات جسمی مهم نیست. مهم این است که فکر انسان معلوم نباشد.
- چرا در مجتمع رعد کلاس نقاشی نمی‌گیرید؟
- تا به حال به این موضوع فکر نکرده‌ام.
- آیا این محدودیت تاثیر در روابط اجتماعی شما گذاشته است؟
- گمان نمی‌کنم، من دوستان زیادی بین افراد سالم و هم در مجتمع دارم. با دوستانم به پارک موزه و... می‌روم.

معلومات جسمی مهم نیست. مهم این است که فکر انسان معلوم نباشد

- گمان نمی‌کنم، من دوستان زیادی بین افراد سالم و هم در مجتمع دارم. با دوستانم به پارک موزه و...

نقش نظام های حمایتی اجتماعی غیر دولتی در کاهش فقر

بررسی موردی "رعد"

دکتر قاسم صالح خو

پیشگفتار:

مقاله حاضر تلاش در جهت شناخت و تبیین نقش های بالفعل و بالقوه نظام های حمایتی اجتماعی غیر دولتی در کاهش فقر. است ابعاد جهانی پدیده فقر، که با درجات شدت و ضعف متفاوت در کلیه کشورها اعم از صنعتی یا در حال توسعه چهاره می نمایند، مقوله ای است که بویژه در دهه های اخیر، در دستور کار جامعه بین المللی، بخصوص باتک جهانی قراردادشته است.

باتک جهانی، در آخرین گزارش سالانه^۱ خود، ضمن ریشه یابی و عرضه آمار موجود از وضعیت فقر در جهان، راهبرد هایی را در زمینه مبارزه با فقر ارائه کرده است. مطالعه این گزارش صاحب این قلم را با خوشحالی متوجه تشابهاتی چشمگیر و فوق العاده، بین راهبرد ارائه شده به وسیله باتک جهانی در رابطه با مبارزه با فقر، نقش سازمان های حمایتی - اجتماعی غیر دولتی و فعالیت های یک نهاد مردمی آموزش فنی حرفه ای نیکوکاری به نام مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد کرد که قریب ۱۷ سال به فعالیت های متنوع آموزشی فنی - حرفه ای رایگان به جامعه معلولان و جانبازان کشور ارائه کرده است.

مقاله حاضر در سه بخش کلی ارائه می شود. ابتدا با بررسی بخشی از آمار و ارقام باتک جهانی مربوط به فقر، به تشریح کلیات راهبرد باتک جهانی در جهت مبارزه با فقر پرداخته می شود. سپس با تأکید اجتماعی، به بررسی فعالیت های مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد در زمینه خدمات آموزش فنی حرفه ای، توان بخشی و حمایت های جانی (به عنوان یک نمونه موردی) خواهیم پرداخت. آنگاه فلسفه وجودی و ابعاد تفکراتی که پشتونه عقیدتی این نهاد آموزشی نیکوکاری را تشکیل داده و موجبات رشد و توسعه آن را فراهم ساخته و اکنون بعنوان دیدگاهی جدید در سطح ملی (و به طوری که مشاهده خواهد شد چه بسا در سطح بین المللی) فراهم ساخته است. مورد ارزیابی قرار خواهیم داد.^۲ در نهایت، ضمن ارائه جمع بندی مقایسه ای، وجود تشابه بین عمل کرد و ایده آل های مجتمع رعد از یک طرف و تفکرات حاکم بر جامعه بین المللی در زمینه مبارزه با فقر به طور اعم و راهبردهای باتک جهانی به صورت اخضن مورد بررسی قرار می گیرد و در نتیجه گیری به عمل می آید.

^۱ تا اواسط دهه ۱۹۸۰، غالباً مؤسسات و آژانس های وابسته به سازمان ملل متعدد در ارتباطات حرفه ای خود با کشور های عضو، به صورت مستقل و منفک از یکدیگر عمل می کردند. اگرچه هریک از این نهاد ها در زمینه های تخصصی خود فعالیت دارند، اما در بسیاری از موارد در زمینه هایی چون اعطایات کمک های مالی و فنی، این گونه فعالیت های مستقل غالباً موجب تداخل، دوباره کاری، و در نهایت، التلاف مبالغ می شد. تاکیدات مستمر کشور های اعطا کننده کمک (donor countries) مبنی بر لزوم اصلاحات ساختاری در سازمان ملل و نهادهای تابع وابسته، کم و بیش همراهی های را در ارگان های مختلف - بویژه از طريق شورای اقتصادی و اجتماعی (Economic and Social Council) - بوجود آورده است و در حال حاضر نهاد های ذیربط موظف به ایجاد همراهی های قابلی در تدوین، نظارت و اجرای پروژه های مختلف در رابطه با کشور های عضو هستند. طبیعی است که بدلا از این، از جمله توان تأمین مبالغ مالی بروی شخصی و رسالت ایجاد رشد و توسعه اقتصادی، باتک جهانی غالباً بعنوان پیشکام عمل می کند. در هیأت های اعزامی به کشور های عضو در صورت لزوم نمایندگان دیگر نهاد های ذیربط نیز مشارکت دارند و در غیر این صورت، نقطه نظر های خود را قبل از اعضای هیأت اعزامی در میان می گذارند و در روش طرح، توافق قابلی به عمل می آورند.

^۲ اطلاعات و آمار این بخش به طور عمده مربوط به گزارش سالانه باتک جهانی تحت عنوان *World Economic Development Report ۲۰۰۰: Attacking Poverty* است که خلاصه ای از آن تحت عنوان *Overview* منتشر شده و در این نوشته مورد استفاده قرار گرفته است.

^۳ اگرچه سعی نویسنده بر مستند سازی کلیه موارد مورد بررسی در رابطه با مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد است اما تحلیل ها و ارزیابی های ارائه شده در این نوشته مبنی بر ادراکات و برداشت های تخصصی شخصی است، و لزوماً بیانگر مواضع مسئولان و دست اندر کاران، بویژه اعضای محترم هیأت امنا و هیأت مدیره رعد، نیست.

۱- جامعه بین المللی و نقش بانک جهانی در مبارزه با فقر

۱- کلیات

بین المللی و پیشرفت‌های فن آوری، به طور نسبی بیش از تمام قرون گذشته ارتقا یافته است.

متأسفانه مشکل تهی دستی به دلیل توزیع شدیداً نابرابر ثروت جهانی، بیش از پیش، چهره زشت خود را نمایان می‌سازد. مجدداً با استناد به آمار بانک جهانی، متوسط درآمد در بیست کشور ثروتمند جهان، ۳۷ برابر متوسط درآمد بیست کشور فقیرتر جهان است. فاصله‌ای که ظرف چهل سال گذشته دو برابر شده است. یادآور می‌شود که این تجربه در نقاط مختلف جهان متنوع و متفاوت است. به همان ترتیب، کوشش کشورها در نقاط مختلف جهان در مسیر مبارزه با فقر، متنوع و موفقیت یا عدم موفقیت آن‌ها با درجات مختلف شدت و ضعف‌ها ادامه دارد.

۱-۲ پیشینه تاریخی

در طول نیم قرن گذشته، رویکردهای کاهش فقر در پاسخ به تعمیق تفاهم و پیچیدگی‌های توسعه، سیری تکاملی پیموده است. در دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰، بسیاری از صاحب نظران، سرمایه‌گذاری در کالاهای سرمایه‌ای و زیربنا را ابزار اولیه توسعه می‌دانستند. در دهه ۱۹۷۰، عقیده بر این بود که کالاهای سرمایه‌ای برای توسعه کافی نیست و بیداشت و تعلیم و تربیت نیز لازم است. در دهه ۱۹۸۰، متعاقب به روز بحران بدھی‌های خارجی و رکود جهانی، تجربه آسیای شرقی در مقابل امریکای لاتین، جنوب آسیا و زیر صحرا افریقا، مجدداً نظریات را تغییر داد و این بار تأکید بر بهبود مدیریت اقتصادی و قایل شدن نقش فعال تر برای عوامل بازار بود. در دهه ۱۹۹۰، حکمرانی و نهادهای عمومی در مرکز توجه قرار گرفت، همان‌طور که آسیب‌پذیری در سطوح ملی و بین المللی مورد عنایت واقع شد.

مروری تاریخی بر روش‌های مبارزه با فقر، مشخص می‌سازد که مقوله تأمین اجتماعی - که از دیدگاه سازمان

مشکل فقر در دنیای ثروتمند روزهای آغازین قرن بیست و یکم، همچنان به صورت معضلی چهره کریه خود را می‌نمایاند. بر اساس آخرین آمار بانک جهانی، قریب به نیمی از جمعیت ۶ میلیارد نفری جهان ($2/8$ میلیارد نفر) با سطح درآمدی کم تر از روزانه معادل ۲ (دو) دلار زندگی می‌کنند و قریب به یک پنجم جمعیت ($1/2$ میلیارد نفر) با درآمد روزانه‌ای کم تر از ۱ (یک) دلار امرار معاش می‌کنند که از این تعداد، ۴۴ درصد در جنوب آسیا به سر می‌برند. در حالی که تعداد کودکانی که در کشورهای شمال به سن ۵ (پنج) سالگی نمی‌رسند، کم تر از یک درصد است، این رقم در کشورهای جنوب معادل پنج درصد می‌باشد. همچنین، تعداد کودکان کم تر از ۵ سال مواجه با سوء تغذیه در کشورهای صنعتی کم تر از پنج درصد است اما این نسبت در کشورهای فقیر معادل پنجاه درصد است.

کودکانی که در کشورهای شمال به سن ۵ (پنج) سالگی نمی‌رسند، کم تر از یک درصد است، این رقم در کشورهای جنوب معادل پنج درصد می‌باشد. همچنین، تعداد کودکان کمتر از ۵ سال مواجه با سوء تغذیه، در کشورهای صنعتی کم تر از پنج درصد است اما این نسبت در کشورهای فقیر معادل پنجاه درصد است

به رغم این واقعیت که در قرن گذشته شرایط زندگی انسان‌ها با توجه به انباشت ثروت جهانی، توسعه ارتباطات

رشد اقتصادی چشمگیر شرق آسیا در دهه های اخیر، که ثابت کرده است به موازات رشد اقتصادی پایدار، میزان فقر نیز به میزان قابل توجیه کاهش می یابد.

رابطه با پدیده "جهانی شدن" و یکپارچگی اقتصاد، تغییراتی را در تلقی مفهوم تأمین اجتماعی فراهم آورده است و رفته رفته مفهوم جدید "حمایت اجتماعی" جای گزین مفهوم متعارف آن می شود

اما در عین حال بحران اقتصادی اخیر این کشورها این واقعیت را آشکار کرد. که اگر معیارهای ترمیم درآمد و تورهای ایمنی در نظام اقتصادی رو به رشد پیش بینی نشده باشد، افت تولید ناخالص داخلی می تواند موجبات کاهش شدید سطح دستمزدها و شیوع بیکاری را فراهم آورد که، به تبع آن، آحاد جامعه شدیداً آسیب پذیر می شوند، مقبولیت بیشتری برای مفهوم "حمایت اجتماعی" به ارمنان آورده است و اکنون بانک جهانی و دیگر سازمانهای ذی ربط بین المللی، توجه ویژه ای به مفهوم جدید مبذول می دارند.

کشورهای صنعتی عضو بانک جهانی ضوابطی را عنوان "اصول اجتماعی"^۸ و "رویه های نیک سیاستگذاری اجتماعی"^۹ چیت بپردازد حداقل شرایط اجتماعی آحاد جامعه، تدوین و پیشنهاد کردنند. این اصول اجتماعی این کشورها موجب خواهد شد که موجبات ارتقای حداقل شرایط اجتماعی افراد را در فراهم آورد. برنامه های حمایت اجتماعی شامل

بین المللی کار، حمایت جامعه از اعضای خود در مقابله با شرایط اضطراری اقتصادی اجتماعی ناشی از کاهش شدید یا قطع درآمد تعریف شده است، به عنوان اولین و مؤثرترین

حربه مبارزه با این پدیده شوم و مقاوم به کار گرفته شده است و ریشه در افکار اجتماعی قرن نوزدهم اروپای بعد از انقلاب صنعتی دارد.^{۱۰} در واپسین سالهای قرن بیستم، به رغم بانک جهانی، "باید اذعان داشت که امروزه تأمین اجتماعی در همه کشورها با سطوح درآمد و امکانات متفاوت به وضع رفاهی جامعه کمک می کند. اجباری ساختن یا تأمین کمک هزینه برای اشخاص آسیب پذیر و کم درآمد، سالمدان، معلولین، خانواده های بی سرپرست، بیماران و بیکاران را می توان از افتخارات قرن بیستم به شمار آورد. [تأکید از نویسنده]."^{۱۱} تحولات بین المللی در سالهای اخیر، به ویژه در رابطه با پدیده "جهانی شدن"^{۱۲} و یکپارچگی اقتصاد، تغییراتی را در تلقی مفهوم تأمین اجتماعی فراهم آورده است و رفته رفته مفهوم جدید "حمایت اجتماعی" جای گزین مفهوم متعارف آن می شود.

۱-۳ - سیاست ها

تعریف جدید "حمایت اجتماعی" به مفهوم "پیش بینی معیارهای عمومی است که در جهت ایمن سازی درآمد افراد جامعه اتخاذ می شود."^{۱۳} این مفهوم در نتیجه تجربه رونق و

^۸ رک به مقاله ای از نویسنده حاضر تحت عنوان "نهادهای بین المللی و تأمین اجتماعی: سازمان بین المللی کار و انجمن بین المللی تأمین اجتماعی". *فصلنامه تأمین اجتماعی*، سال اول، شماره اول، تابستان ۱۳۷۸، صفحه ۱۴۴.

^۹ سخنرانی آقای Robert Holzmann مدیر گروه حمایت اجتماعی در اداره توسعه منابع انسانی بانک جهانی در همایش تابستان ۱۹۹۸ در شهر استکلهلم، پایتخت سوئد تحت عنوان "A World Bank Perspective on the Future of Social Security" ایراد شده است و در مجموعه سخنرانی های همایش تحت عنوان *The Future of Social Security: The Stockholm Initiative* (اصطلاحاً *globalization*) چاپ رسیده است. (به تقلیل از مقاله نویسنده بشرح پیش گفتار در زیرنویس قبل).

^{۱۰} : Robert Holzman & Steen Jorgensen, *Social Risk Management: A new conceptual framework for Social Protection and Beyond*, Revised Draft, The World Bank, November ۱۹۹۹

بازارهای اجتماعی و نقش ندرت در مشارکت های فقر

مطابرات (ریسک)، و (۲) حمایت از فقیر (مستمند) بمعنای مطلق کلمه (مثلاً از کار افتاده) است.

برنامه های حمایت اجتماعی کشورهای ثروتمند به ندرت در کشورهای در حال توسعه مؤثر بوده است

در قالب این تفکر جدید، تلقی از حمایت اجتماعی به معنای زیر است:

- ایجاد نوعی سکوی پرش برای فقرا به عنوان تنها یک هزینه، با عبارت "تور ایمنی اجتماعی"^{۱۰} باید برای همه فقرا وجود داشته باشد. برنامه های فقر زدایی باید به نحوی طراحی شود که ظرفیت و امکان جیش از فقر را برای فقیر ایجاد یا لا اقل بازگشت به اشتغال در آمدزا را برای او مهیا کند.
- حمایت اجتماعی نه تنها به عنوان یک هزینه مطلق، بلکه نوعی سرمایه گذاری در تشکیل سرمایه انسانی تلقی شود. کمک به مستمند در تکان های زیان بخش از طریق دسترسی به خدمات اولیه اجتماعی، اجتناب از انزواه اجتماعی و مقاومت در مقابل راهبردهای سازگاری.^{۱۱} که ظرفیت های مولد آنان را پرورش می دهد، یکی از عوامل کلیدی این مفهوم جدید است.
- تأکید کم تر بر معلول ها و توجه بیشتر بر علی فقر با توانمند ساختن فقرا در جهت فراهم آوردن فرصت ها برای قبول مخاطره بیشتر و خودداری آن ها از ساز و کار های مشارکت در مخاطرات غیر رسمی (زیر زمینی).
- عنایت بیشتر بر واقعیات. در میان جمعیت ۶ ملیاردی جهان سال ۲۰۰۰، کم تر از یک چهارم به برنامه های رسمی دسترسی خواهند داشت و کم تر از ۵

سیاست گزاری های فعال بازار کار، بیمه های اجتماعی و کمک های اجتماعی (تور های ایمنی) است.

در تعریف متعارف حمایت اجتماعی که به طور عمده جنبه واکنشی در مقابل سیاست گذاری های عمومی دارد - به ویژه مداخلات در بازار کار، بیمه اجتماعی و تورهای ایمنی اجتماعی - کاستی ها و مشکلات دیدگاهی بچشم می خورد که اهم آن ها را می توان به شرح زیر خلاصه کرد:

- به گستردگی نقش دولت بیش از پیش تأکید دارد.
 - عمل کرد حمایت اجتماعی، بیشتر در چهارچوب هزینه ها و مصارف مورد بررسی قرار گرفته، در حالی که آثار مثبت بالقوه آن بر نظام اقتصادی، نادیده انگاشته شده است.
 - هیچ گونه راه حل راهبردی و سازوکاری برای کاهش فقر ارائه نشده و مسئله کم و بیش به تعارف - صرف بیاد آوری این نکته فقرای از کار افتاده را هم فراموش نکنید. برگزار شده است.
 - طبقه بندی و جدا سازی مداخلات حمایت اجتماعی موجب شده تا وجود مشترک برنامه های حمایت اجتماعی نادیده انگاشته شود.
- متاسفانه، برنامه های حمایت اجتماعی کشورهای ثروتمند به ندرت در کشورهای در حال توسعه مؤثر بوده است. هم چنین برنامه های کاهش فقر بانک جهانی نیز با انتقاد فراوان روبرو شده است. این گونه انتقادات، نهاد های ذی ربط را برآن داشته تا در مفاهیم متعارف تجدید نظر کنند. امروزه تفکر جدیدی از حمایت های اجتماعی به تدریج جای گزین مفهوم متعارف این مقوله می شود. در تعریف جدید، حمایت اجتماعی به معنای مداخلات بخش عمومی با گرایش زمینه سرمایه های انسانی در جهت (۱) کمک به افراد، خانواده ها و جوامع محلی در زمینه مدیریت بهتر

در این زمینه اقدام دولت‌ها برای حمایت از توسعه تدریجی سرمایه‌های انسانی، زمین و زیر بنایی که متعلق به افراد فقیر است یا در دسترس آن‌ها قرار دارد، لازم است.

تسهیل توامندی.^{۱۵} انتخاب نوع و اجرای اقداماتی که پاسخ گوی نیازهای مستمندان باشد، بستگی به نحوه تأثیرات مقابله فرایند های سیاسی، اجتماعی و دیگر نهادهای رسمی دارد. دسترسی به فرصت‌های بازار و خدمات بخش عمومی اغلب قویاً تحت تأثیر و نفوذ نهادهای دولتی و اجتماعی است که باید در برابر فقر احساس و جواب‌گو باشند. حصول دستیابی، مسئولیت و پاسخ گویی، مقوله‌های سیاسی هستند که نیازمند تشریک مساعی مستمندان، طبقه متوسط و دیگر گروه‌های جامعه است. همکاری فعال با تغییراتی در حکم رانی، به نحوی که مدیریت اداری، نهادهای قانونی و خدمات عام المنفعه را کارآمدتر سازد تا بتواند پاسخ گوی تمام آحاد جامعه باشد و همزمان مشارکت مردم را در فرایند های سیاسی و تصمیم‌گیری‌های محلی تقویت کند امکان پذیر است. هم چنین از میان برداشتن موانع اجتماعی و نهادین که ناشی از تمایزات جنسیت، قومیت و موقعیت اجتماعی است، دارای اهمیت است. نهادهای سالم و پاسخ گو نه تنها فقرا را منتفع می‌سازند، بلکه برای فرایند کلی رشد نیز شرط اصلی به شمار می‌روند.

تقویت امنیت.^{۱۶} کاهش آسیب‌پذیری در برابر تکان‌های اقتصادی، بلایای طبیعی، بیماری، معلولیت و خشونت‌های فردی، جزو لینفک بهزیستی است و مشوق سرمایه‌گذاری در نیروی انسانی و فعالیت‌های پر مخاطره و بازده بالاتر را می‌شود. این امر، مستلزم اقدامی ملی برای کاهش مخاطراتی است که افراد با آن‌ها مواجه هستند. مانند پهداشت و درمان و مخاطرات مربوط به آب و هوا، تقویت

درصد قادر خواهد بود که مخاطرات را با اتكا به منابع شخصی بصورتی موفقیت آمیز مدیریت کنند. متأسفانه از بین بُردن شکاف فقر از طریق "انتقال منابع عمومی"^{۱۷}

نیز از توان مالی بسیاری از کشورها خارج است.^{۱۸}

اینک در آغاز هزاره سوم، با استعانت از تجربیات آخرين دهه گذشته و با عنایت به تغییرات و تحولات در زمینه‌های جهانی بانک جهانی راهبرد هایی در جای مقابله با فقر در سه زمینه مکمل پیشنهاد می‌کند: ارتقای فرصت‌ها، تسهیل توامندی و تقویت امنیت. در زیر به هریک از این مقولات

به اختصار اشاره می‌شود:

ارتقای فرصت‌ها.^{۱۹} افراد فقیر همواره بر محوریت فرصت‌های مادی مانند شغل، اعتبار، راه‌های ارتباطی، برق، بازار فروش تولیدات، مدارس، آب آشامیدنی، امکانات بهداشتی و خدمات بهداشتی که زمینه‌های لازم را برای تدرستی و مهارت‌های لازم را برای اشتغال فراهم آورد. تأکید می‌ورزند. رشد همه جانبی برای ایجاد فرصت‌ها حیاتی است همچنان که کیفیت و نوع رشد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اصلاحات ساختاری برای گسترش فرصت‌ها برای افراد ضروری است، اما در عین حال، اصلاحات باید منعکس کننده شرایط نهادی و ساختاری محلی نیز باشد.

اصلاحات ساختاری برای گسترش فرصت‌ها برای افراد ضروری است

باید ساز و کارهایی نیز برای ایجاد فرصت‌ها و جیavan خسارates دوران انتقالی برای افرادی که احتمالاً متحمل خساراتی می‌شوند، پیش‌بینی شده باشد. در جوامعی که با شکاف‌های طبقاتی عمیق تر روبه رو هستند، برقراری عدالت بیشتر شرط ضروری پیشرفت سریع در کاهش فقر است.

^{۱۹} public transfers

^{۲۰} رک. ۲. Social Risk Management, p. ۲.

^{۲۱} promoting economic opportunities

^{۱۵} facilitating empowerment

^{۱۶} enhancing security

سیاست های مبارزه با فقر را طراحی کنند. انتخاب این گونه سیاست ها نه تنها به مفاهیم ویژه اقتصادی، اجتماعی- سیاسی، ساختاری و فرهنگی کشور ها، بلکه حتی به جوامع مختلف محلی درون هر کشور بستگی دارد. طبیعی است در اولویت بندی ها، در هر مورد باید منابع و ظرفیت های اجرایی مد نظر قرار گیرد. اما با عنایت به مکمل بودن هریک از عوامل فرصت، توانمندی و امنیت انجام هرگونه اقدامات مبارزه با فقر حتما باید به هر سه عامل فوق هم زمان عنایت داشته باشد.

تقویت نهاد های مردم سالاری و توانمند ساختن زنان و گروه های قومی و نژادی، مثلاً با از بین بردن تبعیضات قانونی در مقابل آن ها، فرصت های اقتصادی را برای فقرا و مطرودین جامعه توسعه می دهد

اینک با شرح مختصری در رابطه با فعالیت های نهادی مردمی و نیکوکاری، که به منظور ارتقای موقعیت اجتماعی معلومان و جان بازان در جامعه به وجود آمده و در مدت ۱۷ سال توانسته است گام های نسبتاً مؤثر و موفقی در این زمینه بردارد، به وجوده تشابه نحوه فعالیت های این نهاد و راهبرد هایی که بانک جهانی در رابطه با نقش سازمان های غیر دولتی در راستای مبارزه با فقر پیشنهاد می کند، می پردازیم.

۲- بررسی نمونه موردی مجتمع آموزشی

نیکوکاری رعد

ان الله لا يغير ما بقوم حتى يغيرا ما بانفسهم... فسجع الرعد بحمده (سوره رعد آیه ۱۱-۱۳)

بنیه مالی مستمندان، ایجاد تنوع در فعالیت های خانواده و تأمین سازو کار های بیمه ای مختلف برای مقابله با مخاطرات آسیب رسان و ... راهبرد بانک جهانی اولویت خاصی ندارد، چون هر بخش از راهبرد کاهش فقر، ارتقای فرصت ها، تسهیل توانمندی و تقویت امنیت بر علی وجودی مسئله فقر، مانند دو بخش دیگر اثر می گذارد. مثلاً ارتقای فرصت از طریق دستیابی به سرمایه و بازار، میزان استقلال افراد فقیر را افزایش می دهد و ایشان را با تقویت موقعیت چانه زنی در مقابل دولت و جامعه تقویت می کند. هم چنین این امر امنیت آن ها را با توجه به این که ذخیره کافی دارایی ها در مقابل تکان های مخرب به عنوان سپری عمل می کند، تقویت می کند. به همین نحو، تقویت نهاد های مردم سالاری و توانمند ساختن زنان و گروه های قومی و نژادی، مثلاً با از بین بردن تبعیضات قانونی در مقابل آن ها، فرصت های اقتصادی را برای فقرا و مطرودین جامعه توسعه می دهد. تقویت سازمان های مربوط به امور مستمندان، می تواند ارائه خدمات و اولویت بندی سیاست گذاری ها را بر اساس نیاز های این قشر تضمین کند و نیز میزان فساد و خودسری را در اقدامات دولت کاهش دهد. و اگر فقرا خود بر ارائه خدمات اجتماعی نظارت و کنترل داشته باشند، هزینه های عمومی، بیشتر و بهتر می تواند به هنگام بحران ها، در خدمت ایشان باشد. بالاخره، کمک به فقرا در مقابله با تکان ها و مدیریت مخاطرات، آن ها را برای استفاده از فرصت هایی که بازار در اختیارشان می گذارد در موقعیت بهتری قرار می دهد. به این دلیل، بانک جهانی رویکردی جامع را برای مبارزه با فقر پیشنهاد می کند.

هیچ گونه دستور عمل ساده و فراگیری برای کاهش فقر وجود ندارد. کشور های در حال توسعه باید با عنایت به اولویت های ملی و واقعیت های محلی، خود ترکیب

به موجب آمار سازمان بهداشت جهانی، بالغ بر نیم میلیارد نفر از جمعیت جهان از نوعی معلولیت^{۱۹} رنج می‌برند. شاید این رقم بزرگ ترین اقلیت جهان است که متأسفانه بخشن اعظم (۸۰ درصد) این اقلیت را افراد مستمند و محروم جامعه جهانی تشکیل می‌دهند. این واقعیت که قریب ۱۰ درصد از جمعیت کشورهای در حال توسعه را افراد معلول تشکیل می‌دهند - و به این ترتیب با توجه به جنگ تحملی طولانی میزان این رقم در مورد ایران احتمالاً فراتر نیز می‌رود - اهمیت نقش سازمانهای غیر دولتی مردمی در ارائه خدمات رایگان یا کم هزینه به این قشر محروم جامعه، بیش از پیش آشکار می‌شود.

کشورهای در حال توسعه باید با عنایت به اولویت‌های ملی و واقعیت‌های محلی، خود ترکیب سیاست‌های مبارزه با فقر را طراحی کنند

متأسفانه در غالب جوامع، افرادی که به نوعی "محدودیت" یا "ناتوانی" فیزیکی دچار هستند، در مقایسه با افراد سالم، در جامعه، در موقعیت ضعیف تری هستند. این امر به دلیل تلقی

^{۱۹} اگرچه واژه معلولیت به صورتی فراگیر در جامعه ماضطجع است، با این حال لازم است بر اساس تعاریف ارائه شده از سوی سازمان بهداشت جهانی، بین مفاهیم "اختلال" (impairment)، "ناتوانی" (disability) و "معلولیت" (handicap) تمیز قابل شد. اختلال اشاره به هر نوع ناهمجارتی یا کمبود در ساختار یا کارکردروانی، فیزیولوژیکی یا کالبدی دارد، در حالی که ناتوانی به معنای هر نوع کمبود یا فقدان توانایی (ناشی از اختلال) است که فعالیت‌های فرد را برای انجام کاری به روشه که افراد عادی انجام می‌دهند، محدود سازد و یا دامنه فعالیت وی را از حالت طبیعی خارج می‌کند. معلولیت پی‌آمد محدودیت‌هایی است که فرد به عنوان نتیجه اختلالات یا ناتوانی‌ها تجربه می‌کند. معلولیت‌ها انعکاس عدم تکامل و انطباق فرد با محیط است. معلولیت، ایفای نقش عادی فرد را با توجه به سن، جنسیت و عوامل اجتماعی فرهنگی محدود می‌سازد و یا از آن جلوگیری می‌کند. این تعاریف به نقل از مقاله‌ای تحت عنوان "توان بخشی مبتنی بر جامعه؛ بهبود خدمات، و ایجاد فرصت‌های برابر و عادلانه برای پیوستن افراد معلول به جامعه"، روزنامه اطلاعات، ۲۴ مهرماه ۱۳۷۹، صفحه ۵ نقل می‌شود.

اگر در تغییر سرنوشت خویش تلاش نورزیم چه گونه انتظار تغییر سرنوشت جامعه را توانیم داشت؟ بسان جرقه برق که ابر سنتین را بارور بارش رحمت الهی را مظہر حاصل خیزی و فور نعمت می‌سازد، خوش رعد توأم با سپاس و منزه داشتن و تسبیح خداوند و بیم ملایکه، همه نشانهای از این صاعقه آسمانی نیست. آیا رعد، با انتخاب این نام مقدس می‌تواند برای خود وظیفه‌ای جز بارور کردن استعدادها و توانایی‌های بالقوه معلولین و هدایت آنان به فطرت الهی قائل شود؟ باشد که بارش این رحمت، استعدادهای معلولین را بارورتر و خانواده و محیط زندگی آنان، و در نهایت جامعه، را طراوت و شادی بیشتری از پیش آشکار می‌شود.

بخش د. دیباچه منشور مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد ۲-۱- آشنایی اساسی

به طور کلی، مقوله نیکوکاری، ارتباط مستقیم با احساسات و عواطف انسانی دارد و همان طور که در متن منشور رعد نیز منعکس است، "نیکی نیاز فطری" و نیکوکاری آموزه‌های و پاسخ یه نیاز درونی انسان است ... ".^{۲۰} با عنایت به این واقعیت، اگرچه مقوله‌هایی چون تأمین اجتماعی و رفاه از جمله مسائل عمومی و در غالب کشورها در حیطه مسئولیت دولت‌ها قرار دارد و از وظایف اصلی دولت‌ها به شمار می‌رود.^{۲۱} با این حال عمل کرد نهادهای خیریه خصوصی و مردمی به لحاظ ارتباطات احساسی عاطفی و انسانی در مقایسه با نهادهای مشابه دولتی از امتیازات ویژه‌ای برخوردار است.

^{۱۷} منشور مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد، بخش "بر این باوریم که: "بند ۴.

^{۱۸} در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اصول متعددی به این مقولات اشاره دارد اما اصل ۲۹ به صراحت می‌گوید "برخورداری از تأمین اجتماعی از نظر بازنیستگی، بیکاری، پسری، از کارافتادگی، بی سرپرستی، در راه ماندگی، حواردث و سوانح نیاز به خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبت‌های پزشکی به صورت بیمه و غیره، حقی است همگانی، دولت موظف است طبق قوانین از محل درآمد های عمومی و درآمد های حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایت‌های مالی فوق را برای یک یک افراد کشور تأمین کند".

محدودیت‌های جسمی، حرکتی فراهم آید ایشان نیز، به شهادت عمل کرد هفده ساله مجتمع، می‌توانند مانند افراد سالم در مسیر خودکفایی گام بردارند. جرقه رعد با آموزش فنی حرفه‌ای توأم با توان بخشی و طیف جامعی از خدمات جانبی و حمایتی سرآغاز این مسیر است که استعداد‌های نادیده انگاشته شده معلولین را باور کند و در انتهای مسیر یا با کمک در تسهیل اشتغال آنان و نیل به خودکفایی، به طوری که در دیباچه منشور نیز آمده است. "... خانواده و محیط زندگانی آنان و در نهایت جامعه را طراوت و شادی بیشتر بخشد."

در انجام چنین مهمی، مجتمع رعد از بدء تأسیس در سال ۱۳۶۳، به همت مددودی بانیان خیر و علاقه‌مند به سرنوشت کشور، با پذیرش پنج نفر کار آموز در اطاقی محقر دریک درمانگاه خیریه در محله‌ای فقیر نشین واقع در جنوب شهر تهران که به صورت موقت اهدا شده بود، فعالیت خود را شروع کرد. از بدء تأسیس تا کنون، مجتمع موفق به ارائه آموزش فنی-حرفه‌ای در رشته‌های متنوعی، به صورت کاملاً رایگان، به جمع قابل توجهی از هموطنانی که به نحوی دچار اختلال، یا ناتوانی‌های جسمی - حرکتی هستند، شده است و، از این منظر، در ایشان توانمندی‌های لازم را برای آموزش و اشتغال و کسب درآمد مشروع و در نهایت، نیل به خودکفایی اقتصادی، فراهم کرده است. ارائه خدمات آموزشی برای این دسته از هموطنان با شرایط خاص حاکم بر آنان، که تجسم آنها چندان هم دور از تصور نیست، با ارائه خدمات مشابه در آموزشگاه‌ها یا هنرستان‌های فنی - حرفه‌ای برای افراد سالم متفاوت است و منابع و کوشش‌های بیشتری را ایجاب می‌کند.

پایان بخش نخست

اشتباه جامعه و ناشی از درک ناصحیح و عدم آگاهی افراد است که همواره تکیه بر ناتوانی‌های افراد دچار محدودیت فیزیکی و نه توانایی‌های آن‌ها دارند. مجتمع رعد بر این باور است که "جهل، غفلت، خرافه، و ترس، از جمله عوامل اجتماعی است که افراد معلول، را منزوی می‌سازد و موجبات کندی یا توقف رشد آنان را فراهم می‌آورد."^{۲۰} چه بسا، این چنین تلقی اشتباه، آمیخته با احساس ترحم نیز هست و نگرش منفی، که تأکید بر ناتوانی‌های فرد در مقایسه با توانایی‌های او دارد، اغلب موجب تشدید ناتوانی‌های افراد می‌شود تا آن‌جا که "محدودیت" افراد دچار، نوعی ناتوانی را به "معلولیت" تبدیل می‌کند و آن‌ها را، به رغم توانایی هایشان، به عنوان معلول به جامعه معرفی می‌کند. مجتمع رعد این نگرش را موجه نمی‌داند و از کارکنان مؤسسه و نهاد‌های آموزشی وابسته می‌خواهد که "... به توانائی‌های معلولین و نه به محدودیت‌های آنان، توجه داشته باشند."^{۲۱} مجتمع هم چنین بر این باور است که نگرش ترحم آمیز و "جمع آوری اعانه و پرداخت مقداری، در نهایت معلول جسمی و حرکتی را به معلول اجتماعی تبدیل می‌کند."^{۲۲}

بر اساس باور‌های مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد که رئوس آن در منشور مجتمع منعکس است، "از عوامل رضامندی انسان، زیستن بدون اتکا به دیگران است. پس هم چون دیگر قشرهای جامعه، معلولان نیز باید از داشتن فرصت‌های شغلی شرافتماندانه و کسب روزی حلال برخوردار باشند."^{۲۳} از طرفی، رضامندی خاطر شخص، در صورت بهره‌مندی از فرصت‌های برابر و نیل به خودکفایی حاصل می‌شود. بر اساس این قاعده کلی، اگر شرایط مناسب در جهت کاهش یا رفع موانع و محدودیت‌های افراد دارای

^{۲۰} منشور ... بخش "بر این باوریم که": بند ۲.

^{۲۱} منشور ... بخش "انتظار داریم که": بند ۴.

^{۲۲} منشور ... بخش "بر این باوریم که": بند ۲.

^{۲۳} منشور ... بخش "بر این باوریم که": بند ۵.

انجمن صنفی کارآموختگان رعد:

اندیشه،

هدفها

و

راه بردها

مطالعه و پژوهش کارشناسانه و همراهی و هم دلی همه توان
یابانی دارد که نسبت به وضعیت خود و دیگر دوستان توان

یابشان، احساس مسئولیت می کنند. آن ها بر این باورند که
جایگاه توان یاب بسیار بالاتر از جایگاهی است که اکنون در
جامعه نگریسته می شود.

توان یابان کارآموخته ای که موفق به اشتغال در بازار
کار شده اند، بهترین مبلغینی هستند که می توانند
نیروی عظیم کار توان یاب را به صاحبان مشاغل
 بشناسانند.

**بر این باورند که جایگاه توان یاب بسیار بالاتر از
جایگاهی است که اکنون در جامعه نگریسته می شود**

مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد، سال هاست که افراد
توان یاب و جان باز را در امر آموزش حرفه های مختلف
تحت پوشش دارد و در این راه توانسته است بیش از پیش،
این آموزش ها را ادامه دهد. در بین کارآموزان رعد، افرادی

**فقط تعداد محدودی
از این عزیزان
توانسته اند جذب
بازار کار شوند**

بودند که علاوه بر موفقیت در دریافت مدرک، با به دست
آوردن مهارت فنی و حرفه ای از وزارت کار، وارد بازار کار
شده اند و دوشادوش دیگر اعضای جامعه به فعالیت خود
ادامه می دهند.

البته باید توجه داشت کارآموزانی که موفق به گذراندن
یک یا چند دوره آموزشی در مجتمع شده اند و اغلب
نیز موفق به دریافت مدرک مهارت فنی شده اند، بسیارند و
 فقط تعداد محدودی از این عزیزان توانسته اند جذب بازار
کار شوند، که این ضعف خود جای تامل است.

علل ناکامی در امر اشتغال و فعالیت های اجتماعی
عزیزان توان یاب در کشور، ما موضوع جدیدی نیست و
بررسی آن (البته به صورت همه جانبه و فراگیر) احتیاج به

۱- ایجاد یک تشکیلات منسجم و نهاد غیر دولتی

برای آموزش و تغییر دید جامعه نسبت به توان یابان توسط کار آموزانی که وارد بازار کار شده اند

۲- ایجاد زمینه مناسب برای مشارکت توان یابان در فعالیت های اجتماعی و فرهنگی جهت شکوفا کردن استعدادهای بالقوه و کسب برای انجام فعالیت های گروهی

۳- بررسی حقوق توان یابان و به دست آوردن آن در جهت ارتقای نقش توان یاب در فعالیت های اجتماعی.

۴- شناخت نارسایی ها و سعی در حل آن ها با مشارکت و همراهی ارگان های ذیربسط.

۵- شناسایی فرصت شغلی برای کارآموزان مجتمع.

۶- جذب و معرفی افراد توان یاب به مجتمع و

تشویق آن ها به پهنه مندی از امکانات موجود، در

اندیشه تشکیل انجمن صنفی کارآموزان رعد:

با در نظر گرفتن این نکته که درصد قابل ملاحظه ای از جمعیت کشور ما را عزیزان توان یاب و جان باز تشکیل می دهند و نیز این نکته که داشتن شغل مناسب و آبرومند برای امرار معاش برای هر فردی (به ویژه توان یابان) دارای اهمیت ویژه ای است. اما متسفانه عزیزان توان یاب در این خصوص مورد بی مهری شدید سازمان ها،

توان یابان کارآموزته ای که موفق به اشتغال در بازار کار شده اند، بهترین مبلغینی هستند که می توانند نیروی عظیم کار توان یاب را به صاحبان مشاغل بشناسانند.

جهت تشویق توان یابان بی کار، برای عرضه نیروی کار خود به صاحبان مشاغل.

۷- ارائه پیشنهاد برای تصحیح قانون کار در مورد توان یابان.

ارگانها و صاحبان مشاغل قرار گرفته اند. عزیزانی که حتما باید آنان را به عنوان نیروهای کارآمد تحریس.

با عنایت به مطالب فوق، انجمن صنفی کارآموزان رعد که متشکل از کارآموزانی است که موفق به جذب بازار کار شده اند، به قصد کمک به دیگر دوستان و توان یابان و هم چنین بالا بردن سطح آگاهی صاحبان مشاغل و عموم جامعه نسبت به وضعیت این نیروی عظیم، در اردیبهشت ۱۳۷۹، تشکیل شد.

اگر چه انجمن صنفی کارآموزان رعد هنوز به صورت رسمی به ثبت نرسیده است، اما اعضاء موسس آن به موازات اقدامات ثبتی، دست به فعالیت نیز زدند.

اهم هدف ها و فعالیت های انجمن به قرار زیر خواهد بود:

انسانی

که پشت معلولیت را به خاک رسانده است

آسیایی سال ۵۲ تهران، به مقام چهارم آسیا در کشتی دست یافت.

به قول خودش بالاترین مقام ورزش او ۲ برنز و مقام سومی جهان است. در سال ۵۷ ، در روزهای انقلاب، به عنوان اعتراض به کشتار مردم اصفهان، از حضور در مسابقات مکریک خودداری کرد.

بعد از پیروزی انقلاب، رئیس هیأت کشتی اصفهان شد، اما با شروع جنگ، قهرمانی را کنار گذاشت و عازم جهیه ها شد. تا سال ۶۰ که در خرمشهر مجرح شد، به علت ضایعه نخاعی، کنترل ادرار و مدفوع نداشت.

او دوباره تلاش را شروع کرده است، این تلاش برای قهرمانی نیست، بلکه برای راه رفتن است.

یکسال با صندلی چرخدار حرکت کرد. بعد بریس بست و سعی کرد راه برود. گفت ضایعه نخاعی او خفیف است و اگر سعی کند می تواند ضایعه نخاعی را جبران کند. او دوباره تلاش را شروع کرده است. این تلاش برای قهرمانی نیست، بلکه برای راه رفتن است. او می گوید با کار جبرانی آشنا است. سال هایی که ورزش را شروع کرده بود ، در اردوهای طولانی شرکت می کرد و برای اینکه از درس هایش عقب نماند، مجبور بود تا روزی هفده تا هجده ساعت درس بخواند و این درس خواندن جز با انجام ورزش میسر نبود.

شاید برای ورزشکاران اسمی آشنا باشد، مراد علی شیرانی. خیابان آزادی ، وزارت کار، وارد دفتر که می شوی جام های ورزشی را در اندازه های مختلف می بینی ، و مطمئن می شوی که دفتر یک ورزشکار است.

همه مسابقه کشتی علیرضا سلیمانی را به یاد داریم که چه گونه آمریکا و شوروی را پشت سر گذاشت و مقام اول جهان در سنین وزن را به دست آورد. لحظه ای به یاد ماندنی در اذهان تمام ایرانیان بود. در دوران جنگ و تحریم های اقتصادی ... پرچم جمهوری اسلامی ایران اول و بعد از آن پرچم دو قدرت مطرح دنیا آمریکا و شوروی سابق به اهتزاز در آمد. در آن لحظه شاید خیلی از ما نمی دانستیم تدارک دهنده آن، جانبازی به نام مراد علی شیرانی رئیس وقت فدارسیون کشتی ایران است.

وقتی برای دیدن ایشان رفتم، نمی دانستیم آیا فقط به دیدن مدل ها و افتخارات یک کشتی گیر می رویم، یا یک مدیر نمونه و جانباز.

وقتی در دفترش به پای صحبت او با لهجه اصفهانیش نشستیم، او گفت که در ۱۷ سالگی در بازی های

**چه گونه یک معلول که یک دست و
دو پا نداشت با کمک یک عصا راه
می رفت، تمام کارهای خود را
انجام می داد و اینها فقط با توکل
به خدا و همت فرد ممکن است**

کشورهای دنیا معلولین با صندلی چرخدار بتوانند به تمام گوشه و کنار کشورشان حرکت کنند. به عنوان یک ورزشکار معلول آرزو دارد که معلولین در هر جا که هستند بتوانند ورزش کنند. امکانات ورزشی در اختیار آن ها باشد. از طرح های پیشنهادی او به عنوان مدیری با تجربه ۱۴ ساله در تربیت بدنی وزارت کار، گرفتن ۱۰۰۰ تومان بابت ورزش هر کارگر از کارفرما است. که با این مقدار اندک تا به حال تاسیسات ورزش زیادی برای کارگران ساخته شده است.

وقتی او از معلولین و مسابقاتی که در کشورهای مختلف انجام داده بود، صحبت می کرد در نگاهش و گفتار او عشق به معلولین و آرزوی تمام امکانات برای جانبازان و معلولین ایران موج می زد.

از مسابقات پارالمپیک سیدنی ۲۰۰۰ صحبت کرد که چه گونه یک معلول که یک دست و دو پا نداشت با کمک یک عصا راه می رفت، تمام کارهای خود را انجام می داد و اینها فقط با توکل به خدا و همت فرد ممکن است. از معلولینی سخن می گفت که در صندلی چرخدار نشسته بودند و برای حرکت، نیاز به هیچ کس نداشتند.

شیرانی با توجه به دیداری که از کشورهای مختلف داشته است، اعتقادی به جدا سازی معلولین از مردم ندارد. او خواستار حضور معلولین با بریس و عصا و صندلی چرخ دار در خیابان ها، پارک ها، مترو و وسایل نقلیه عمومی است. و همه این ها را در یک حرکت فرهنگی می داند.

**مراد علی شیرانی نه به عنوان ورزشکار،
جان باز و مدیر، بلکه انسانی است که در
میدان زندگی پشت معلولیت را به خاک
رسانده است**

در جایگاه یک مدیر ارشد، راه بروں رفت از مشکلات اجتماعی و اقتصادی را ترجیح دادن منافع ملی بر منافع شخصی می داند.

وقتی از دفتر او خارج می شویم، می دانیم مراد علی شیرانی نه به عنوان ورزشکار، جان باز و مدیر، بلکه انسانی است که در میدان زندگی پشت معلولیت را به خاک رسانده است.

نیاز از طرف معلولین و یک حرکت جمعی از طرف جامعه برای متناسب سازی مسیرها و امکانات که معلولین هم بتوانند استفاده کنند. مانند اکثر

کنکاشی در نوشه ها

بررسی فقر و ناتوانی: کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته

ترجمه: علی محمد عبادی

نوشه: آن آلن - ۱۸ دسامبر ۱۹۹۹

این رساله به عنوان زمینه ای برای تهیه و تدوین رساله ۲۰۱ / ۳۰۰ WDR تهیه شده و بخشی از پژوهش های واحد حفاظت اجتماعی درباره پیامدهای اقتصادی ناتوانی است. سرپرست ها لوئیس فاکس و کریستین گروترت بوده اند مؤلف مایل است از نقطه نظرهای سودمندی که از جی حبیب از یونیسف، ای - سامز برگ از سازمان بهداشت جهانی (WHO)، آقای جی - جونگ از ILO، آقای دی هندرسن از باز پروری بین المللی، و سی - هانسن از جنبه های انسان شناسی ناتوانی و هم چنین دیگران، پرستل بانک جهانی و شرکت کنندگان در سمینار، سپاس گزاری کند. خوانندگان ارجمند می توانند نقطه نظرهای خود را از طریق alewan @ tcoglle. com. alewan @ world bank org. ارسال کنند.

خلاصه

نوشه هایی در ارتباط با ناتوانی و ارتباط آن با فقر، شامل آموزش و پرورش، اشتغال، درآمد و دستیابی به خدمات اساسی اجتماعی، بررسی و خلاصه شده اند. با وجود کمبود تحلیل های رسمی، معلوم است که افراد ناتوان و خانواده آن ها در کشورهای در حال توسعه همانند این گروه در مناطق توسعه یافته، بیشتر از سایر افراد جامعه در فقر زندگی کنند. این یک رابطه دو سویه است، ناتوانی خطر فقر را افزایش می دهد و شرایط فقر خطر ناتوانی را می افزاید. ناتوانی در کشورهای در حال توسعه، بطور عمدہ ریشه در آسیب های قابل پیش گیری، همراه با بیماری های مسری، مادری و پیش زایمانی و علت بیماری، سوانح، رخمهای روانی و محرومیت ها، نیروی کار خود را از دست داده اند.

برنامه توان بخشی مبتنی بر شرکت همگانی تاکید دارد و برنامه های

۴۵ مقدمه

ساختار آمارگری نفوس و قرایین ناتوانی، تنها از چند کشور در دسترس است که برای تجزیه و تحلیل و ریشه یابی ارتباط‌ها کافی نیست و مقایسه بین کشورها را ممکن نمی‌سازد. اطلاعات آماری کم درباره شرایط بهداشتی در موقع بروز ناتوانی و ایجاد ناتوانی در دسترس است. اما مشکل اصلی، فقدان اطلاعات است.

۱-۱- این رساله، نوشه هایی درباره ناتوانی و رابطه آن با فقر را خلاصه و باز و گستردۀ تعریف کرده است و مواردی مثل آموزش و پرورش، اشتغال، درآمد و دسترسی به خدمات اجتماعی را ملحوظ و سعی کرده است تصویری جامع از آنچه در این رابطه شناخته شده است و هم چنین ناشناخته را، ارائه کند.

۲- تعریف و فرض‌ها

۱-۲- سازمان بهداشت جهانی (WHO) اخیراً نسخه جدید طبقه‌بندی بین‌المللی توانایی و ناتوانی کار کردن (The Beta - ۲ version of CDH /) را برای آزمایش و هم چنین اظهار نظرها منتشر کرده است.

هدف طبقه‌بندی ۲ - CDH / فراهم آوردن یک زبان مشترک و یک چارچوب استاندارد برای تعریف توانایی و ناتوانی انسان به عنوان یک رکن مهم از سلامت است.^۳ در این طبقه‌بندی، اطلاعات بر مبنای سه بعد، سطح فرد و سطح اجتماعی، سازمان داده شده است و فهرستی از عوامل محیطی تاثیر گذار بر روی این سه عامل را کرده است.^۴

۲-۱- این رساله فقط محدودیت‌های مزمن و دراز مدت توان کاری را مورد مطالعه قرار داده است. خیلی از مردم، اختلال‌های مزمنی دارند که بعضی از آن‌ها تاثیری بر روی فعالیت‌های عادی ندارند و برخی وقتی اصلاح شوند، فرد بیبود می‌یابد و الزاماً فعالیت عادی او محدود نمی‌شود.^۵

۱-۱- به نظر می‌رسد که فقر و ناتوانی به هم وابسته‌اند و تفکیک پذیر نیستند. اغلب در نوشته‌ها، یادآوری می‌شود که افراد ناتوان به عنوان یک گروه، در مقایسه با کل جامعه، فقیرتر از هم هستند و مردمی که در فقر زندگی می‌کنند، بیشتر از دیگران در معرض مخاطره ناتوان شدن قرار دارند.^۶ لیکن دیده نمی‌شود که حلقه‌های ارتباطی میان فقر و ناتوانی به طور علمی و منظم، حتی در کشورهای توسعه یافته، بررسی و تحقیق شده باشد.^۷

۱-۲- در بخش عظیمی از نوشته‌های مربوط به ناتوانی در کشورهای توسعه یافته به جنبه‌های درآمد توجه شده است و بررسی کنندگان بیشتر در مورد دست آورده‌ها، آموزش و پرورش، کسب معاش و درآمد و هم چنین بر روی و تساوی حقوق و دستمزدها و برنامه‌های از این قبیل، تاکید داشته‌اند. هزینه‌ها و منابع توان بخشی، برنامه‌های ایجاد فرصت‌های شغلی برای ناتوان‌ها از طریق فراغیری حرفه و فن و

فقر

و

ناتوانی

دک فاجعه است

تبغیض در اشتغال، نیز از موضوعاتی است که به کرات بحث و مطرح شده‌اند. بسیاری از نوشته‌های مردم پسند جاری، درباره برداشتن هر نوع مانع اشتغال به منظور افزایش مشارکت افراد ناتوان در بازار کار است.

۳-۱- وقوف و آگاهی از ناتوانی، در کشورهای در حال توسعه، عموماً منحصر به استفاده از ارقام و طرح‌های خیلی کلی است که کم و بیش محدود به برآوردهای خام و اغلب از منابع مختلف و گاهی متابیان با هم هستند. این اطلاعات اغلب مبتنی بر آمارها، بررسی‌ها و اطلاعات به ثبت رسیده از برآوردهای یک جا شده بیماری‌های اپیدمیکی خاص است و در آن‌ها اطلاعاتی درباره حلقه‌های ارتباطی، آمارهایی درباره

^۱ مشاورت‌ها با فقرها (برآ، ۱۹۹۹، صفحات ۱ و ۲۹)

^۲ از سرآغاز به رسانه‌های ارسالی به کفرانس "натوانی، محرومیت و فقر؛ یک کفرانس خط میشی" سازمان داده شده به وسیله سازمان مبارزه با فقر، اخلاصیه با ناتوانی و هیئت توان بخشی ملی، ۱۹۹۴

^۳ WHO، اوت ۱۹۹۹

^۴ ICIDH مکمل طبقه‌بندی بین‌المللی ناتوانی ICD-۱۰، می‌باشد و با وضعیت‌های کار اعضاً بدین حرکت، یک پارچه شدن با جامعه و غیره و شرایط بهداشتی ICIDH کمتر از ICIDH های قبلی (طبقه‌بندی آسیب‌ها، ناتوانی‌ها و معلولیت‌ها، WHO، ۱۹۸۰، صفحات ۲۷ - ۲۹) بر روی انحراف‌های از شرایط ایده‌آلی بهداشت انسان تکیه کرده و بیشتر محیطی ای که فرد در آن محیط کار می‌کند، بحث می‌کند. این گزارش به مقررات برآبرابر فرسته ای از افراد ناتوان سازمان ملل، اشاره دارد و ارتباط‌هایی با آن برقرار می‌سازد.

^۵ ICIDH به منظور انجام آزمایش‌های عملی منتشر شده است و به طور منظم امتحان می‌شود و مشمول مشاورت‌های بیشتر قرار دارد. نسخه آخری آن برنامه ریزی شده که در سال ۲۰۰۱ منتشر می‌شود.

^۶ این پرسش که آیا یک آسیب اصلاح شده یک ناتوانی می‌باشد، اصل بحث در دادگاه عالی امریکا است (برای مثال به کشمکش دادگاه‌ها درباره تعریف ناتوانی، عینک است؟ دندان

معقولیت این داوری‌ها، ناتوانی را یک پدیده رفتاری می‌سازد و ناتوانی و موضوع‌های در ارتباط با آن، مثل بیمه ناتوانی تبدیل به مسائل سیاسی می‌شوند. بنابراین، ممکن است به عنوان یک خطر بزرگ یک جهت نگری تبدیل شود. یک بررسی که اخیراً درباره بیمه ناتوانی به عمل آمده است، نشان می‌دهد که اگر نه همه تفاوت، اما بیشترین آن، مرتبط با امتیاز‌هایی است که در برنامه‌های ناتوانی گنجانیده شده است.^۸

معقولیت این داوری‌ها، ناتوانی را یک پدیده رفتاری می‌سازد و ناتوانی و موضوع‌های در ارتباط با آن، مثل بیمه ناتوانی تبدیل به مسائل سیاسی می‌شوند

۴-۲-۴- مسائل دیگر، ریشه در تنوع آلات و وسائل ناتوانی دارند که دست کم شش حوزه عبده کار کردن را شامل می‌شود یعنی فعالیت‌های زندگی روزانه، حرکت فیزیکی، ادراف و شناخت نقش‌های اجتماعی، قابلیت‌های حرفه‌ای مشارکت و آثار فعالیت‌ها. برای ارزیابی، هر یک از این شش مورد ممکن است، چندین نوع مقیاس مورد استفاده قرار بگیرد. فقدان قابلیت اعتماد و اطمینان و اعتبار این ابزار و این واقعیت که آن‌ها خوب استاندارد نیستند، مسئله آفرین است.^۹

۴-۵- سازمان ملی یادآور می‌شود که نرخ‌های ناتوانی به دست آمده از اطلاعات کشورهای مختلف قابل مقایسه با هم نیستند.^{۱۰}

^۸ ارتباطات، از دی - پیترز، از بانک جهانی.

^۹ خلاصه آماری ناتوانی سازمان ملل، ۱۹۹۰، صفحه ۳۰. مقایسه داده‌های ملی مختلف می‌تواند ارتباط میان ناتوانی و دیگر متغیرهای جمعیتی و اجتماعی - اقتصادی را مشخص کند.

^{۱۰} از نظر ابزار اندازه‌گیری بکار رفته، برآورد نسبت‌ها افراد ناتوان در یک جمعیت ممکن است همچنین بسته به این که آیا افراد ناتوان با طبقه‌بندی ناتوانی یا آسیب‌ها، شناسایی شده بودند، در آمارها و بررسی‌ها تغییر می‌کنند. کشورهای آفریقایی و آسیایی طبقه‌بندی آسیب‌ها را در سیستم ثبت و آمارها و بررسی‌های خود ملحوظ می‌دارند و کلان نرخ‌های پایین

گو این که بحث تعريف، به طور مشروح خارج از حد این رساله است. اما باید خاطرنشان شود که مسائل تعريفی بعضی مشکلات را در تحلیل‌های آماری به همراه دارند و فهم سؤال‌های فرضی و تصویری در عواملی که در زمینه‌های مختلف بر روی ناتوانی تاثیر گذار هستند، بخش عمده تلاش‌های این رساله را تشکیل داده اند. ناتوانی یک واژه نسبی و متنکی به تفسیر فعالیت عادی و معمولی است.^{۱۱}

خیلی از مردم، اختلال‌های مزمنی دارند که بعضی از آن‌ها تاثیری بر روی فعالیت‌های عادی ندارند و برخی وقتی اصلاح شوند، فرد بهبود می‌یابد و الزاماً فعالیت عادی او محدود نمی‌شود

در این رساله، آسیب‌هایی مورد ملاحظه قرار گرفته اند که فرد در یک محیط ممکن است در انجام آن ناتوان باشد و در محیطی دیگر چنین نباشد. برای مثال، ممکن است طیفی از شرایط روانی و ذهنی در بعضی کشورها به عنوان عوامل مانع کار کردن طبقه بندی شوند، اما همان شرایط در خیلی جاهای دیگر ناشناخته مانده باشند. برای دیگر آسیب‌ها ممکن است وضعیت برعکس باشد. برای مثال، ناباروری زن ممکن است در بعضی فرهنگ‌ها ناتوانی تلقی شود که در فرهنگ‌های غربی‌زبان چنین چیزی نیست. شرایطی مثل آسم شدید در اقتصاد زمین داری ناتوانی باشد، اما در اقتصاد دفتری و امثال‌هم چنین نباشد.^{۱۲}

۴-۳- درک و مشاهده ناتوانی ذاتا مشکل است و مستلزم ارزیابی‌های معقول به وسیله افراد متاثر از آن و نیز تائید و تصدیق اعضای جامعه‌ای است که فرد ناتوان بدان تعلق دارد.

مصنوعی است؟ نیویورک تایمز، شماره ۲۸ آوریل ۱۹۹۹ و "فرد ناتوان؛ هر کسی که جزء افراد عادی نمی‌باشد؟" اکنونیست، ۲۶ ژوئن (۱۹۹۹) مراجعت شود.

^{۱۱} هارپس وایت، ۱۹۹۶، صفحه ۳.

^{۱۲} لوآرت و دیگران، نرخ‌های دریافتی جبرانی ناتوانی از ۲۰۰ تا ۲۰۰ در هزار اعضای نیروی کار در ۱۲ کشور مورد مطالعه بوده است. نویسنده‌گان یادآور می‌شوند که مشکلات ذاتی در ارزیابی ناتوانی ایجاب می‌کند که یک موضوع طرح یک بحث و برنامه شود. این مشکلات موجب بروز مسائل مخاطرات اخلاقی و غیر مؤثر بودن برنامه‌های جبرانی می‌گردند.

۳- شیوه و ساختار ناتوانی

۳-۱ تعیین کمیت ناتوانی: در واقع آمارها، بررسی ها و منابع اطلاعی به ثبت رسیده محدودی، درباره ناتوانی در کشورهای در حال توسعه وجود دارد و حال آن که مسائل صوری و تعریفی فراوان است. در هر حال، برای درک و فهم این که چرا و چه گونه خیلی از مردم در جهان ناتوان هستند، و ناتوانی ها چه گونه به روی زندگی مردم این کشورها و مناطق تأثیر می گذارد و آن ها چه گونه با ناتوانی برخورد می کنند موضوع اصلی است و درباره آن تلاش می شود.

۳-۲ سازمان پیدا شت جهانی در سال ۱۹۸۱، خاطر نشان ساخت که به طور دقیق نمی توان معلوم ساخت که چه تعدادی از مردم ناتوان هستند. دقیق ترین رقمی که می توان تخمین زد ۱۰٪ جمعیت جهان است^{۱۳} و حدود برآورد WHO اغلب بین ۷ تا ۱۰ درصد بوده است. رقم برآورد بالاتر، اغلب در مواقعی بوده است که ناتوانی های یادگیری نیز منظور شده باشد. رساله ESCAP که در سال ۱۹۹۵ منتشر شده، خاطر نشان ساخته است که رقم شیوع به علت استفاده از تعاریف متفاوت و اختلاف در متداول‌تر تبیه گزارش ها و آمارها، مورد بحث و اختلاف بوده است. ESCAP نتیجه می کردد که شیوع جهانی احتمالاً کم تر از ۱۰ درصد است و به برآورد متعادل تر آمار مردم ناتوان در کشورهای در حال توسعه که در حدود ۵٪ جمعیت است، اشاره دارد.^{۱۴}

در جهان توسعه یافته، برای فائق آمدن هم فیزیکی و هم اجتماعی، شرکت دادن کامل همه افراد ناتوان در زندگی اقتصادی و اجتماعی و موضوع اصلی بسیاری از مطالبات و نوشه ها در ارتباط با ناتوانی است

درک و مشاهده ناتوانی ذاتاً مشکل است و مستلزم ارزیابی های معقول به وسیله افراد متاثر از آن و نیز تائید و تصدیق اعضای جامعه ای است که فرد ناتوان بدان تعلق دارد

در وقتی که اختلاف ها به طور اصولی و علمی به حساب نیایند، مقایسه منطقه ای هم می تواند گمراه کننده باشد. استفاده از ابزار اندازه گیری مختلف^{۱۵}، تشکیلات با سابقه، تجربه بیشتر و نیز امکانات بیشتر برای مشاهده و تشخیص انواع ناتوانی ها در کشورهای توسعه یافته، به احتمال زیاد از عواملی هستند که نرخ های بالای ناتوانی را در چنین کشورهایی نشان می دهند.

۲-۶ سال بین المللی ناتوانی (۱۹۸۱) باعث شد که مشکلات افراد ناتوان به اطلاع عموم برسد. آگاهی و علم عامه مردم در سراسر جهان از شیوه و توسعه ناتوانی، به حل مشکل کمک می کند. مشکل ناتوانی گسترشده است، اما به طور عمده قابل پیشگیری است و مسائل اجتماعی آن قابل اصلاح و رفع است. در سال بین اللمل ناتوانی اعلام گردید و تاکید شد که مسائل اجتماعی و نحوه برخورد با آن از جمله مهم ترین فاکتورهای در ایجاد ناتوانی هستند.^{۱۶} در جهان توسعه یافته، برای فائق آمدن هم فیزیکی و هم اجتماعی، شرکت دادن کامل همه افراد ناتوان در زندگی اقتصادی و اجتماعی و موضوع اصلی بسیاری از مطالبات و نوشه ها در ارتباط با ناتوانی است. تدبیر سنتی یاری رسانی به افراد ناتوان نه امکان پذیر بوده و نه مناسب کشورهای در حال توسعه است. تکیه به روی استراتژی راه های کار شرکت دادن و مشارکت در توان بخشی در این کشور ها تاکید شده است.

۱۳ هلاندر، ۱۹۶۲، UNDP، نقل شده در ESCAP ۱۹۹۵ (هلاندر همچنین برآورد اصلی را بدست آورده است).

تقریباً کشورهای اروپایی و امریکا که با چند استثناء طبقه بندی ناتوانی را ارائه می کنند، نشان می دهند. همان مأخذ، صفحه ۱۵.

۱۴ مایلز ۳-۴ و ط ۱۹۸۹ نقل شده از هارپس - وايت، ۱۹۹۶، صفحه ۱۵.

۱۵ WHO، ۱۹۸۱، صفحه ۱۰.

مالوی در سال ۱۹۸۷ ، متغیر است. حال آن که این رقم در چندین کشور دیگر که به وسیله WHO منتشر شده است، بین ۱۰ تا ۱۵ درصد است. اخیرا سازمان بهداشت جهانی در یک گفت و شنود بهداشت کودک بر روی ناتوانی دوران کودکی در کشورهای در حال توسعه تاکید داشته است و یادآور شده که تا ۵٪ کودکان یا با یک ناتوانی متولد می شوند و یا در دوران کودکی دچار ناتوانی می شوند.^{۱۷}

۳-۵- در بررسی که سازمان جهانی بار تحمیل بیماری (Global Burden of DISEASE (GBD)) به عمل آورده برآورده هایی از نرخ های بیماری و آسیب ها در سال ۱۹۹۰ ، ارایه کرده است. در این بررسی هم چنین یک شاخص (سال های زندگی حساب شده تحت شرایط ناتوانی DISABILITY Adyurted life years (DALYS) استخراج شده است. این شاخص به سال های زندگی از دست رفته به علت ناتوانی، مرگ زودرس و سال های زندگی با ناتوانی اشاره دارد^{۱۸ و ۱۹}. این داده ها بر مبنای نظر کارشناسان انتخابی در ارتباط با علل ناتوانی ناشی از بیماری و آسیب های مختلف تهیه شده است. بررسی GBD معلوم کرد در حالی که اندازه های شیوع، ضرورت خدمات توان بخشی را توصیه می کند . پیش گیری مستلزم اطلاعات بعضی از این طبقه بندی ها حتی در داخل امریکا می تواند زیاد باشد. برای مثال، پنرز خاطر نشان می سازد که درصد دانش آموزان ناتوان طبقه بندی شده تحت عنوان تا حدودی با ناتوانی فراگیری در ایالات مختلف امریکا از ۳۰ تا ۶۷ درصد است و در شهرهای بزرگ از ۰ تا ۷۳ درصد. ناتوانی

۳-۳- در ارتباط با سال بین المللی افراد ناتوان (۱۹۸۱). داده های ۶۳ آمار از بررسی ها و تحقیق بر روی سیستم های ثبت اطلاعات از ۵۵ کشور گردآوری و در پایگاه اطلاعات آماری سازمان ملل متحد (DISTAT , Version 1) ذخیره شد. تجزیه و تحلیل این اطلاعات به شکل خلاصه آمار ناتوانی سازمان ملل، در ۱۹۹۰ منتشر شد^{۲۰}. این آمار نشان می دهد که درصد افراد ناتوان از ۲٪ تا ۲/۹٪ جمعیت متغیر است. به هر حال، این گزارش خلاصه، هشدار می دهد که این ارقام، حاصل مرور و بررسی مطالعات انجام گرفته با تعریف متفاوت گروه های سنی مختلف و روش های تهیه گزارش متفاوت است و نمی تواند برای منظورهای مقایسه ای مورد استفاده قرار بگیرد.^{۲۱}

۳-۴- ارقام DISTAT در کل، نرخ های ناتوانی بالاتری را برای کشورهای توسعه یافته نشان می دهد. این امر بیشتر به سبب شیوه ای است که ناتوانی ها شناسایی شده اند و هم چنین در تفاوت های تعریفی و روش و متداول‌تری بررسی است و البته بخشی از بالا بودن رقم برآورده نیز به ساختار سنی بالاتر در کشورهای توسعه یافته مربوط می شود.

سیلبرگ در مقایسه ارقام افریقای نیمه صحراء متذکر می شود که برآوردهای شیوع ناتوانی از ۱۸٪ افراد زیر ۱۵ سال در اتیوپی در ۱۹۷۹-۸۰ (گو این که مطالعه در کل جمعیت کشور بوده است) تا رقم های پایین مثل ۳٪ در

^{۱۴} خلاصه آماری ناتوانی سازمان ملل، ۱۹۹۰ . داده ها در پایگاه اطلاعاتی آماری ناتوانی سازمان ملل (version 1) نگهداری شده اند.

^{۱۵} دفتر آمار سازمان ملل خاطر نشان می سازد که یک استراتژی توافق شده برای شناسایی افراد ناتوان در هیچ یک از روش های گردآوری داده ها (آمارگیری، بررسی ها و سیستم های ثبت) وجود ندارد. (صفحه ۱۵ خلاصه). به همین سبب دفتر آمار در سال ۱۹۹۶ یک آین نامه منتشر نمود که در آن بعضی از مسائل داده ها مطرح و توصیه هایی به عمل آمده است؛ آین نامه توسعه اطلاعات آماری مخصوص برنامه ها و خط مشی های ناتوانی. (۱۹۹۶). همچنین برنامه های شاخص های رشد اجتماعی OECD، مطالعات مخصوص، شماره ۵، اندازه گیری ناتوانی؛ نوشه جان مک وین، ۱۹۸۲ را بینید.

^{۱۶} خلاصه آماری سازمان ملل، صفحه ۱۵ . توصیف تفاوت حاصل از شناسایی بهبود یافته جمعیت ناتوان که می توان آن را در نرخ شیوع برآورده آمار سال ۱۹۸۱ در پاکستان (۰/۴۵٪) و برآورده افراد ناتوان که در بررسی ۸۵-۸۶، به دست آمده (۴/۹٪) دید بینید.

^{۱۷} گفتگوی شماره ۷ بر روی شبکه اینترنت WHO، ورتر و کامپیل درباره: "بهداشت کودک و معلولیت".

^{۱۸} موری و لونز، (پیشگفتار)، شرحی بر این که DALYS چگونه محاسبه می شوند، گزارش توسعه جهانی، ۱۹۹۳، صفحه ۲۶ را بینید.

^{۱۹} شاخص DALY بدون منتقدین نمی باشد؛ برای مثال متر و دیگران، ۱۹۹۸، که مسائل در ارتباط با تعریف ناتوانی و با متداول‌تری برآورد شدت نسبی ناتوانی ها را بحث می کنند، بینید.

ارقام DISTAT از منابع آماری نشان می دهند که جمعیت افراد ناتوان زیر ۱۵ سال در کشورهای در حال توسعه، بین ۱۰ تا ۲۵٪ یا بیشتر است. در حالی که این رقم در کانادا و اطریش به ترتیب ۱۱ و ۴ درصد است.^{۲۳}

برآورد می شود که ۶ تا ۱۰ درصد کودکان در هند ناتوان به دنیا می آیند و از آنجا که عمر قابل انتظار کوتاه است، احتمالاً یک سوم کل جمعیت ناتوان را کودکان تشکیل می دهد

نرخ های ناتوانی DALY برای کودکان در هند و افریقای نیمه صحراء، چهار تا شش برابر کشورهای با اقتصاد بازار است.^{۲۴} برآورد می شود که ۶ تا ۱۰ درصد کودکان در هند ناتوان به دنیا می آیند و از آنجا که عمر قابل انتظار کوتاه است، احتمالاً یک سوم کل جمعیت ناتوان را کودکان تشکیل می دهند.^{۲۵}

سیلبربرگ به یافته هایی از مالا اشاره دارد که ۴۶٪ ناتوانی ها پیش از سن ۵ سالگی،^{۲۶} ۷۵٪ دهد و در زیمبابوه ۴۱٪ ناتوانی ها، در چهار سال عمر اتفاق می افتد.^{۲۷}

پایان بخش نخست

یادگیری در چنین کشور حقیقتی به عنوان یک گروه مجزا شناخته نشده است (برای مثال در ژاپن).^{۲۸}

اخيراً سازمان بهداشت جهانی در یک گفت و شنود بهداشت کودک بر روی ناتوانی دوران کودکی در کشورهای در حال توسعه تاکید داشته است و یادآور شده که تا ۵٪ کودکان یا با یک ناتوانی متولد می شوند و یا در دوران کودکی دچار ناتوانی می شوند

۷-۳- ساختار سنی. ترکیب سنی افراد ناتوان به طور عمده سالمندان هستند. در حالی به طور عمده غالب جمعیت جوان و میان سال هستند. به هر حال ناتوانی تا حد زیادی همه گروه های سنی را در کشورهای در حال توسعه در بر می گیرد. نسبت های ناتوانی سنی و شدت ناتوانی همراه با بالا رفتن سن افزایش می یابد. در پیرترین گروه های سنی، نرخ های ناتوانی می تواند خیلی بالا باشد. برای مثال در کانادا حدود ۳۹ درصد در ۶۵ سالگی و در فیلیپین^{۲۹} حدود ۲۲٪ تخمین زده می شود. که نسبت افراد ناتوان در بعد از ۸۵ سالگی به ۸۰٪ می رسد.^{۳۰}

به هر حال ناتوانی تا حد زیادی همه گروه های سنی را در کشورهای در حال توسعه در بر می گیرد

۸- جمعیت کودکان ناتوان در کشورهای در حال توسعه به طور عمده بالاتر از کشورهای توسعه یافته است.

^{۲۳} نقل از داده های گزارش خلاصه سازمان ملل، صفحه ۳۳ و ۳۵؛ تذکر مهم: به دلایل بحث شده در پیش این نسبت ها مطلقاً مقایسه نیستند و فقط به منظورهای توضیحی آمده اند.

^{۲۴} موری و لویز، ۱۹۹۴، صفحه ۸۶.

^{۲۵} اخبار آکشن ایددیس ایلیتی (۲۰۰۲) آمده در هاریس - وايت، صفحه ۴.

^{۲۶} گو این که بررسی اخیر در هند نسبت بالای خانه دارها را با یک فرد ناتوان نشان داده است، اما به ندرت اشاره به کودکان ناتوان شده است، چنین فرض شده است که این کودکان در نتیجه غفلت می میرند.

^{۲۷} سیلبربرگ، ۱۹۹۸، صفحه ۷، ارقامی از بررسی افراد معلول سال ۱۹۸۷ از اداره آمارگیری ملی مالاواری و از یک گزارش وزارت کار و خدمات اجتماعی زیمبابوه و یونیسف، سال ۱۹۸۱ بررسی معلوماتی ملی، نقل شده است.

^{۲۸} پیترز، صفحه ۵، این مرجع، مجموعه ای از رساله های درباره اطفال ناتوان و آموزش و پرورش با ارجاع به امریکا، انگلیس و ویزل، مجارستان، ایران، ژاپن، پاکستان و چین می باشد. تاکید بر روی ناتوانی به عنوان یک معلول اجتماعی است؛ مؤلف چالش هایی را در افزایش فرصت های تعلیم و تربیتی برای افراد با ناتوانی، فهرست کرده است.

^{۲۹} بادآوری جدول های روی صفحات ۸۵ و ۱۰۳ در گزارش خلاصه آماری سازمان ملل:

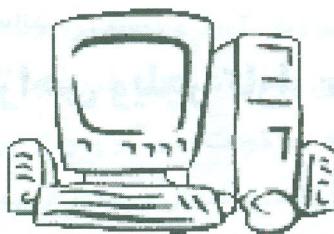
این ارقام فقط به ترتیب شدت ناتوانی به ترتیب گروه های سنی آمده اند، تا مقایسه میان کشورها؛ ممکن شود. تعریف و متدولوژی تهیه گزارش در کشورهای مختلف لازم است به طور مشروح مطالعه گردد، به بیان دیگر، برای مثال، ناتوانی در سالمندان در کانادا ممکن است آن طور که در جداول نشان داده شده است، دو برابر در فیلیپین نباشد مگر این که روشن شود که شرایط یکسانی بوده و روش تهیه گزارش، تعاریف و غیره یکسانی بوده اند.

^{۳۰} برای مثال، کانادا و بریتانیا و احتمالاً کشورهای دیگر.

طرح های تیپ خود اشتغالی

اشاره : نشریه توان یاب خود را موظف می داند طبق منشور مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد که یکی از هدف های آن آموزش مغاید، به روز، کاربردی و متناسب با بازار کار و امکانات و توانایی های توان یابان با هدف آموزش منجر به اشتغال می باشد. در این شماره حروف چینی و ویرایش با کامپیوتر را معرفی می کند.

استخراج از سایت اینترنت به وسیله مهندس علی ممتحنی انجام شده است.

کامپیوتر : وسیله ای است برای حروف چینی و ویرایش.

پرینتر : اطلاعاتی که به کامپیوتر داده می شود به وسیله آن چاپ می گردد.

نرم افزار :

زرنگار، برنامه ای که برای راه اندازی کامپیوتر داده می شود تا برای حروف چینی متن های فرمول ظار مانند ریاضی، فیزیک و شیمی استفاده می شود.

میز و صندلی : برای استفاده حروف چین و قرار دادن کامپیوتر و متعلقات آن.

مواد اولیه مورد نیاز :

کاغذ : برای چاپ اطلاعات مورد نیاز

کاربن : کاغذ مخصوص کامپیوتر که برای چاپ مورد استفاده قرار میگیرد

اسپری : برای تمیز کردن کامپیوتر استفاده می شود

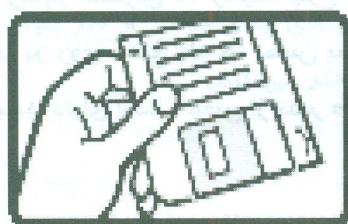
دیسکت : برای حروف چینی بکار می رود

میزان اشتغالزایی : ۳ نفر

آموزش مورد نیاز : حروف چینی ۶ ماه، نمونه خوانی ۲ تا ۳ ماه.

ویراستاری ۱۰ سال (تجربی)

فضای مورد نیاز : کارگاهی به مساحت ۱۲ متر مربع

حروف چینی و ویرایش با کامپیوتر

مقدمه :

قدرت انسان در فرآیند کار و فعالیت به این تکته وابسته است که او تا چه حد دارای انرژی و استقامت است: تا چه حد دارای انگیزه است و چه میزان دانش و شناخت نسبت به کار دارد و چه مقدار مهارت برای کاربرد شناخت و دانش خود در صحنه فعالیت دارد است.

دو ویژگی اخیر یعنی دانش و مهارت که در محور علم و فن است به انسان انرژی، استقامت و انگیزه می بخشند و موجب ادامه بقا و یافتن روشها و شیوه های تازه کار که دارای کارایی بیشتری است میگردد از طرفی با در نظر گرفتن این امر که انسان عامل خلاق و طراح و ماشین عامل کار و تولید انرژی است. بنابراین استفاده از ماشین موجب میگردد تا سرعت و قابلیتهای کار افزایش یابد در این طرح نیز از نرم افزار، برای حروف چینی و صفحه بندی استفاده میشود. آنچه که این سیستم را از بقیه برنامه های نشر متمایز می کند توجه فراوان آن به ظرایف کار حروف چینی و بالا بردن کیفیت کار است.

مراحل انجام کار :

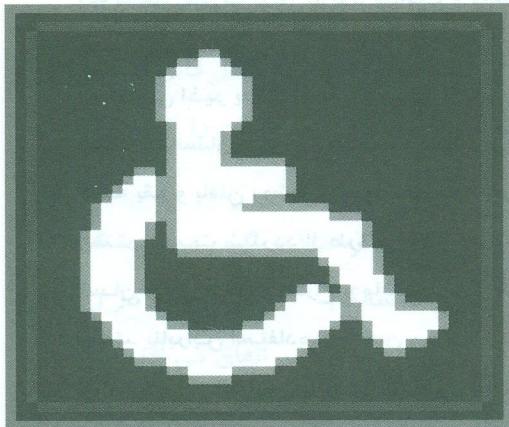
در صنعت چاپ و نشر روند کار به این ترتیب است که ابتدا متن با ترجمه شده، برای ویرایش به ویراستار سپرده می شود و پس از ویرایش فنی و موضوعی، متن برای حروف چینی و پس از آن برای تصحیح و نمونه خوانی و سپس چاپ نهایی به چاپخانه فرستاده میشود.

طی کردن این مراحل از نظر زمانی گاهی ماهها و حتی بیش از یکسال ممکن است به طول انجامد لیکن در روش مورد نظر پس از دریافت متن از مؤلف یا مترجم، همزمان با ویرایش، حروف چینی و تصحیح آن با کامپیوتر به طور تواما انجام می پذیرد. در اینجا لیست مراحل کار از نظر زمانی بسیار کوتاه بوده و به دلیل دقت، سرعت و کیفیت بالا موجب رضایت سفارش دهنده و همچنین استقبال بازار کار می گردد.

ابزار و لوازم مورد نیاز :

اشاره : نشریه توان یاب، برای استفاده از تازه ترین دستاوردها و پژوهش های انجام شده در ارتباط با مسائل توان یابان، نیاز به ارتباط با دانشگاه ها را حس کرده است. یکی از پل های ارتباطی، استفاده از پایان نامه های دانشجویی در مقاطع مختلف تحصیلی و یا رشته های مختلف است. از این شماره نشریه توان یاب امیدوار است، به تواند چکیده پایان نامه های گرفته شده از طریق سایت اینترنت (www.IRAN.DOC.COM) را به اطلاع شما عزیزان برساند.

طراحی ویلچر کارا

هاشمی امیری، رضا. طراحی ویلچر کارا. دانشگاه علوم و فنون مازندران، به کارشناسی ارشد (مهندسی صنایع). راهنمایی : بخشی، محمد. ۱۳۷۶.

بر ساخت : ۷۰ صفحه، تصویر، واژه نامه، کتاب نامه
کلید واژه : معلول / پله / حرکت / زنجیر / تجزیه و تحلیل / ویلچر کارا / طراحی
Climbing wheelchair / Design Disabled person / Stair / Movemnt /Chain / Analysis / Stair

خلاصه به فارسی :

چکیده : هدف از این پژوهه، طراحی صندلی چرخدار (ویلچری) است که قابلیت بیشتری از ویلچرهای معمولی دارد. به دلیل کارآرایی بالاتر این ویلچر، به آن، ویلچر کارا می گویند. ویلچرهای معمولی قادر نیستند از پله ها بالا روند و یا پایین آیند. در اما این ویلچر توانایی حرکت بر روی پله های استاندارد را دارد و به معلولین در جهت ادامه زندگی عادی کمک می کند. در ویلچر کارا، برای حرکت در روی پله ها، از پاهای استفاده شده است. به طوری که در چهار طرف ویلچر کارا این پاهای نصب شده است و در هر سمت دارای چهار عدد پا جمعاً ۱۶ عدد پا است و نقش اصلی به عهده این پاهای است که به وسیله آنها ویلچر کارا قادر است روی پله ها حرکت کند. ویلچر کارا علاوه بر پاهای دارای گیربکس، زنجیر و چرخ زنجیر است که معلول به وسیله دست یا در صورت لزوم، به وسیله موتور الکتریکی به حرکت در می آید. موقعی که ویلچر کارا در روی سطح افقی حرکت می کند، مانند ویلچر معمولی به وسیله چرخ های بزرگ و کوچک حرکت خواهد کرد. اما موقعی که در روی پله حرکت می کند، تنها پاهای بر روی سطح پله ها تماس پیدا خواهند کرد و چرخ ها هیچ گونه تماسی با سطح پله ها ندارد. لازم به توضیح است که پله باید دارای اندازه معین از نظر طول و ارتفاع باشد.

اولین حضور

در دور اول پرتاب دیسک، روزی را به یاد آورد که در پایان سومین اردو به او گفتند: پاسپورت خودش را بگیرد. در پرتاب دوم به یاد آورد که مریان به او گفته بودند که سوم جهانی را به دست می آوری ...

در پرتاب سوم، تمام نیرویش را با یاد خدا متمرکز کرد و نام علی را بر زبان آورد و دیسک را پرتاب کرد. صدای آقای صادقی مربی خود را شنید که فریاد زد "محسن، ۳۴/۳۳ متر رکورد را به نام خودت زدی" و پس از این پرتاب کار خود را به اتمام رساند. خوشحال و پیروز از میدان مسابقه بیرون آمد. وقتی محسن مдал برنز جهان را بر گردان آویخته خدا را شکر کرد که با دست پر به میهن اسلامی بر می گردد.

با گرفتن این مdal دل ملتی را شاد کرد. مdal را به پدر و مادرش تقدیم کرد تا شادی دوباره ای را بعد از حادثه تصادف پدر و قطع پای او دوباره به خانه بازگرداند.

به گفته همگان، محسن در اولین حضور بین المللی خوش درخشید و امید دارد که حضور بعدی وی در مسابقات فرانسه، برای به دست آوردن سهمیه پارالمپیک ۲۰۰۴ را باشد.

محسن آرزوی روزی را دارد که به عنوان ورزشکار حرفه ای بتواند در لیگ معلولین حضور فعال داشته باشد.

همه چیز به سرعت گذشت، پرتاب دیسک و گرفتن مdal، به جایگاه تماشاچیان برگشت با این تفاوت که مدالی بر گردن داشت و دلش می خواست سریع تر به ایران باز گردد و برای خانواده و دوستانش در رعد تعریف کند.

او خود را آماده حضور مجدد در کلاسیهای قالی بافی - خوشنویسی و حسابداری می کند. و امیدوار است بتواند تمرین های جدی خود را از سر بگیرد. او حالا فقط به رتبه اول جهان فکر می کند.

تیم معلولین ایران (فلج مغزی) در مسابقه رشته دو و میدانی، از تاریخ ۵ تیر تا ۱۵ تیر در انگلستان برگزار شد شرکت کردند از میان چهل و شش کشور شرکت کننده تیم ایران مقام دوازدهم را با دو مدال طلا و سه برنز به دست آورد. آقای محسن حسنی کارآموز رعد یکی از این سه مدال برنز را در اولین حضور بین المللی خود گرفته است. در زیر گزارش از این حضور را می خوانیم.

از کلمات انگلیسی که از بلندگو پخش می شد. محسن حسنی فقط نام خود و کشورش را فهمید. این صدا از بلندگوی ورزشگاه هاردی وادن شهر ناتینگهام پخش می شد. محسن دانست که نوبت او است. از جایگاه تماشاچیان به طرف میدان مسابقه رفت تا حضور خود را اعلام کند.

دیسک یک کیلوگرمی را در دست گرفت و برای شش پرتاب آماده شد. سخت تمرین کرده بود و آماده مبارزه با رقبای خود از دیگر کشورها بود.

برای اولین بار فلح مغزی (cp) بودن خود را باور می کرد و از این که با دوستانی از کشورهای دیگر که فصل مشترکی به نام cp دارند، آشنا می شود، خوشحال بود. به یاد آورد که دو سال پشت سر هم قبیرمان کشور شده است. به خود گفت: برای مسابقات جهانی آماده هستم و حال آن روز بود. در سال ۷۷، ورزش را از بدن سازی و تشک کشتی شروع کرده بود. هرگز باورش نمی شد روزی به عنوان یکی از اعضای تیم ملی جان بازان و معلولین انتخاب شود و حالا در ناتینگهام، جام را بین هود، در رشته های پرتاب دیسک شرکت می کرد.

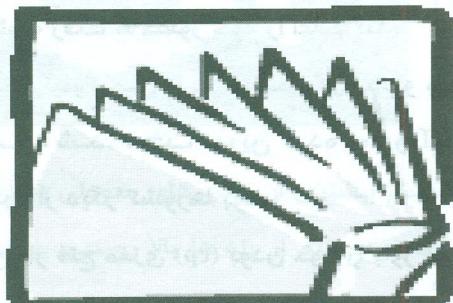
از کشورهای دیگر چه خبر؟

مترجم : الهام امیر کبیری

مناسب اعضاي انجمن را ياري رساند. مشورت با سازمان محلی معلومات ضروري است. تسهيلات نامناسب، منابع را هدر می دهد و باعث ناميدي کاربران معلوم می شود. بر طبق قانون فدرال، استانداردهای جديدي برای دسترسی افراد ناتوان در چند سال آينده ايجاد خواهد شد. اطلاعات مربوط به استانداردهای جديد را می توان از کميسيون قوانين بشرى و فرصت های برابر در سيدنی^۱ به دست آورد.

۱- Human Rights Equal Opportunity Commission Sydney

در اين شماره مطلبی درباره سرويس دهی به معلومات در کشور استراليا می آوريم. سرويس های معلومات دسترسی فизيکي طراحی ساختمان های جديد استاندارد در ساختمان های استراليابي حداقل استاندارد برای دسترسی افراد معلوم فراهم می شود که در حال حاضر ناکافی است. به منظور تدارك تحصيلات که به گونه اي

این واژه نامه، اصلاحاتی را که تا به امروز وارد این رشته تحصصی شده است، در بر می گيرد. واژه های گردآوري شده در اين کتاب از ميان صدها کتاب نوشته شده به وسیله کارشناسان و متخصصان اين رشته انتخاب شده است.

معرفی کتاب

فرهنگ واژگان

آموزشی - روان شناسی - توان بخشی - کودکان استثنایی

مؤلفین : ماندانا عبادی - غلامعلی افروز

ناشر : موسسه فرهنگی - پژوهشی فاران

این کتاب به عنوان یک مرجع پاسخ گوی کارشناسان، دانشجویان و همه کسانی است که به نوعی با توان یابان سر و کار دارند.

گرچه ما بر تکه چوبی تکیه داریم
و سایه ای از پدر بخشیدن نداریم
ولیکن سبز می مانیم
ما سبزی روح خود را به شما می بخشمیم
ما تمام ذرات زندگی را سبز می بینیم
و عشق را سبز می دانیم
و خدا را سبز می خوانیم
ما به باغبان مهربانی
که ما را در همه حال یاری می دهنده
آن عزیزانی که ما را کمتر توان خوانند
برگ سبزی از درختان پیشتو را
هدیه خواهیم داد.

ترانه میلادی

کارآموز مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد

ما همیشه سبزیم
سر و بلند قامت و بید مجnoon
ما به تنومندی آن درخت گردو و بلوط
ما به هر زیبایی که می بینیم
حسادت نخواهیم کرد
غصه نخواهیم خورد
اشک حسرت نخواهیم ریخت
و همواره خدا را شکر می گوییم
که ما همیشه سبزیم
و سبز خواهیم ماند
و هرگز آه نخواهیم کشید
و به همه آنان که ما را ناتوان بینند
خواهیم گفت

ما همیشه سبزیم

ما همیشه سبزیم
گرچه در خاک زمین و ریشه هامان است
گرچه باد و باران
در تلاشی پیگیر
کمر همت به افتدن ما می بندد
گرچه هر سبز دگر
سایه اش بر سر ما می فکند
و هر عابر خوش قلب و رئوف
با نگاهی از سر دلسوزی
از کنارمان می گذرد
با تمام این ها

من و بامدادان

که بی پا کنیم از سیاهی عبور
نه از عجز ننگی به دامانمان
که ره توشه من پر از باور است
توان یابم و ناتوان نیستم
که زانو نخواهم زدن پیش کس
بر ابروی او در نیفتند شکست
وزان گوشه بنگر به اعجاز من
که خورشید، فردا برآید از آن
توان یاب بودن توانا شدن
که این خانه مهد شکوفایی است
چو رعد، آسمان را به لرزه افکنیم
اگر صحبدم، آسمان روشن است
من از نسل خورشید رخشنده ام
بگریند بر آن که بر من گریست

من و بامدادان دو فرزند نور
نه بیمی از این راه بر جانمان
چه باک از مسیری که هول آور است
کنون باکه گویم که من کیستم
اگر پا ندارم همین فخر بس
اگر بشکند شاخه سرو مست
بده چوبدست سحر ساز من
افق سازم از بام این آشیان
در این خانه باید شکوفا شدن
شکفتن در این جا، توانایی است
بیا تا بر این بام، بانگی زنیم
که از برق امید چشم من است
بمیر ای سیاهی که من زنده ام
بگو ابرها تا اگر فرصتی است

محسن مشایخی فرد

کارآموز مجتمع آموزشی نیکوکاری توان یابان (مشهد)

Abstract

that disabled persons are usually kept in isolation by parents and/or guardians. To this end, a rather unique type of competition program, with a number of prizes and incentives is tentatively envisaged so as to encourage these individuals to surface and participate. We are hopeful that this will lead to establishing channels of communication with them, thus drawing their attentions to the services available, and offered free of charge, in our facilities. We may therefore have to undertake our own research and data collection independently and/or in collaboration with specialized responsible institutions. The details of the program will be publicized in due course.

Project D. Refreshment Training Programs

To keep abreast of the fast changing world of technology, and corresponding market requirements, we find it imperative to add new courses as well as refreshment training courses to promote the competency of not only our applicants, but also that of our educational and administrative staff and rehabilitation therapists, and, as a further step, also our graduates so as to enable them to set a good performance record and impress their employers. This would, needless to say, pave the way for additional employment opportunities for our future graduates. Furthermore, efforts will be made, in the long run, to arrange exchange programs with overseas counterpart institutions.

Project E. Enhancing the Quality of Staff

The shortage of qualified staff is felt almost in all organizations in general and, given limited financial resources, in charity-oriented institutions, in particular. To remedy the situation, however, a fundamental step could be to initiate and complete tailor-made training programs, for at least the following three levels, to meet the initial needs of the mentioned institutions for the present time:

- 1. Managerial positions;
- 2. Technical staff; and,
- 3. Executive secretaries.

A feasibility study undertaken at RRGC has convinced us that the institution is capable, and well qualified, to take lead in this unprecedented proposition. These courses could be implemented either by RRGC independently or through outsourcing. However, technical assistance by UN's relevant agencies would no doubt be of great help and would certainly enhance the courses' effectiveness. The project could either be funded by relevant UN respective agencies, NGO's with interest in this type of venture, or both.

Needless to say, adding a team of well-trained individuals, equipped with the state of the art specialized knowledge and skills, to the present staff of the employing institutions will boost their efficiency and enhance the quality of their services. RRGC as a NGO associated with UN/DPI welcomes any step to materialize this proposal, which would clearly benefit the disabled community.

Project F. Enhancing the Quality of Our Volunteer Groups

Training members of our volunteer groups could greatly contribute to the efficiency of RRGC's overall performance. Our two organized volunteer groups, Ra'ad Charitable Ladies Association¹ and Ra'ad Youth Benevolent Association², attend to the needs of our disabled applicants with loving care.

Parts of the steps to implement above projects has already been prioritized and taken and, subject to the availability of adequate financial resources, we hope to complete the remainder within the coming six months.

In short, we certainly feel committed, and continue to make our best effort to utilize donated funds and other resources made available to us most effectively and efficiently. All our activities, including our financial receipts and expenditures are most transparent and RRGC management is fully accountable for all its actions. We also feel that in managing the affairs of RRGC, we should be somewhat flexible and be able to respond to changing circumstances. This is why we do our best to keep up with all new developments and techniques pertaining to the services we take pride in providing the disabled community free of charge. Naturally we welcome wider participation by all concerned to enhance the quantity and quality of our services. In a word, we are committed to set and maintain highest standard of performance in serving the disabled community.

Notes:

¹. The oldest RRGC volunteer group, the *Ra'ad Charitable Ladies Association*, was formed in 1994, at the initiative of a concerned ladies, with different backgrounds and professions, including business professionals and housewives. It has since been remarkably active in several areas including fund raising activities, flea-markets, bazaars, concerts, lectures and other social activities. The group is still growing in membership and is open to all ladies who may wish to devote part or all of their leisure to promote the cause of the disabled.

². The *Ra'ad Youth Benevolent Association* was formed in January 1997, and is characterized by a dynamic growth rate in both membership and activities. The group is made up of, and is open to registration by new members from high school and college students and graduates in all educational and vocational fields. Like women volunteers, the youth also play an important role in fundraising activities, public relations as well as administrative and teaching assistance. As part of their public relations activities, young members seek to locate and persuade the physically disabled (often kept in isolation by relatives and guardians) to register at Ra'ad, thus relieving their families in part from the onerous responsibility of caring for the disabled entails.

Abstract

including, in the main, the UN declared International Day of Disabled Persons, has provided a unique opportunity to highlight the cause of the disabled community and to inform officials and the public as regards RRGC's invaluable services and accomplishments. Simultaneously, along with these and other suitable occasions, flea markets, artistic exhibitions, benefit concerts and other fund-raising activities are conducted to augment RRGC's financial, human and other resources as well as to extend the range and improve the quality and efficiency of its services.

It should be emphasized that we take pride in having provided all of these services not only free of charges but also free of any discrimination on the basis of race, creed, religious affiliation, sex, color and national or ethnic origin. Moreover, it is noteworthy that, in line with the non governmental nature of the institution, we have remained faithful to the wishes of the founders and, as a matter of principle, have relied purely on private popular donations, gifts and contributions, thus refraining from the use of government resources. In addition, to encourage the spirit of volunteerism in the society, we have tried in vein to limit the size of our regular and support staff, thus relying on the pool of volunteers which best suits the nature of RRGC-type charitable activities.

I. Our Future Plans

With the final phase of the headquarters' expansion project nearing completion, the executive board decided, in accordance with the Board of Trustees' recommendation, to draft a new strategy for quantitative and qualitative expansion project. A working group, consisting of RRGC's members of the Board of Directors and personnel, private specialists in the fields of education/training and experts representing concerned government bodies, were invited to submit their professional opinions. The papers were carefully reviewed and subsequently discussed in two brain storming sessions conducted by one of the country's most prominent private management consultants. The result, basically a consensus reached by the participants, was summed up as a set of recommendations drafted in a report which is to be submitted to the Board of Trustees in its semi annual meeting in Fall ۱۴۰۰. Once the report is adopted by the Trustees, it will serve as a blue print for RRGC's medium- and long-term strategy. In what follows, we shall review the highlights of the recommendations as set out in the report.

III. The Development Plan

The aforesaid brain storming sessions brought together a wide variety of opinions which initially appeared extremes of the spectrum and perhaps somewhat irreconcilable. The management of RRGC was confident that despite the wide differences of opinions expressed in the meetings, a consensus would eventually emerge, as it did, after lengthy and exhaustive discussions by expert participants. Highlights of the recommendations that ultimately emerged includes, *inter alia*, the following:

- ۱) In order to optimize the utilization of the old space, as well as the extra floors added to the existing building, it is

imperative that utilization planning is immediately undertaken.

- ۲) Parallel to the physical expansion, appropriate measures should be taken to promote the quality of the vocational training courses presently offered.
- ۳) Cultural as well as psychological and physical rehabilitation services should be administered in more scientific ways so as to improve the quality of these services.
- ۴) Sufficient number of instructors, experts and managerial staff should be hired as the expansion project proceeds.
- ۵) To keep up with the ever increasing needs and requirements of the job market, bearing in mind the special circumstances surrounding disabled employment, studies should be conducted to explore the possibilities of correspondence, or network training/education, to steer educational programs towards a variety of training courses supporting self-employment. Finally, it is important to find out better ways and means for the disabled persons to be absorbed in their communities to enable them live normal lives.
- ۶) A special fund to be set up for special financial assistance for applicants' emergency needs.

Within the context of these recommendations and so as to translate them into action, we have come up with certain ideas after conducting a careful two months study which has resulted in the following projects:

Project A. Enhancement of Employment Opportunities for our Graduates

Within this project, considered as our main and most urgent step, we will investigate:

- The potential opportunities of the existing job market as regards the disabled, and its prospective demands;
- Regulating laws and procedures governing recruitment by the public and private sectors in Iran and foreign countries and the effective actions taken to ensure their proper applications; and,
- Attention shall focus on the circumstances surrounding the notion of selfemployment, the seemingly preferred choice for the people with certain kinds of physical disability. Descriptions and specifications of existing jobs as well as those which may be available in future.

Project B. Adjustment of our Training/Rehabilitation Programs

This project shall critically review our current curricula and course content in the light of findings of project A above. Additionally, the feasibility of establishing small business units with the partnership of our talented disabled graduates, with the moral (and, circumstances permitting, financial) support of RRGC.

Project C. Searching for Undentified Disabled Persons

Available data regarding the number of persons with disability as well as their type of impairment/disability are far from accurate. This is partly due to a social inhibition in the sense

Abstract

Ra'ad Rehabilitation Goodwill Complex At a Glance

I. Institution

Ra'ad Rehabilitation Goodwill Complex (RRGC) was established and officially registered in Iran as an educational charity institution in 1984. Ra'ad is dedicated solely to promoting the cause of the physically disabled community. The institution, which is funded only by popular donations, generous financial support and private contributions, continues to offer all its services (as elaborated below) free of charge to qualified applicant. On 14 March 1997, RRGC was granted association status with the United Nations Department of Public Information, as a Non-Governmental Organization (NGO).

The institution started out in a temporarily donated space of two small rooms with five physically disabled male applicants. The rooms belonged to a charity medical clinic, located in a low-income suburb in the south of the city of Tehran. RRGC is presently operating from its own premises, a site which is situated on a parcel of land measuring approximately 2,700 sq. m. (30,000 sq. ft.) and houses a four-story building which measures in excess of 4,000 sq. m. (43,000 sq. ft.) in a western suburb.

In conducting its policies, RRGC is guided by a Board of Trustees consisting of 19 prominent personalities. The Trustees elect among themselves five members as the Board of Directors for a term of two years. Members are business personalities and professionals with diversified backgrounds and specialization, including social work, medicine, education, economics and a variety of engineering fields. A small but highly dedicated staff of 10, led by the managing director, and a pool of male and female volunteers organized in two volunteer groups, help the institution carry on its humane mandate smoothly and efficiently.

Furthermore, in an effort to encourage establishment of similar charity institutions, and to extend its services to cover a greater number of disabled persons in other major locations in the country, RRGC has helped the establishment of branches and affiliates in the cities of Yazd and Meshed. These facilities are already functioning and few others are soon expected to commence operation in other major cities. In an effort to attract additional resources, wider public participation and, as a step towards enabling ourselves to exchange views and valuable experience with others on a wider scale, RRGC has embarked on expanding its activities beyond national boundaries. It was within this context that, as already mentioned, we officially applied, and subsequently received recognition for association status with the UN Department of Public Information. As a further step, and in an effort to attract additional funds, especially from the Iranian community residing in the US, we registered a "not-forprofit" entity in the US, **Friends of Ra'ad**,

in 1999, which is granted tax exemption status by the US authorities for the donations it receives on behalf of RRGC.

II. Activities

Variety of RRGC services may be classified in three broad categories, namely:

- rehabilitation services,
- vocational training,
- auxiliary or support services.

The management of the institution strives to prepare the physically disabled, this mostly underprivileged and often neglected community but nonetheless valuable human resource, to become active participants, and to play a constructive role in the society. To this end, Ra'ad provides disabled persons with a wide range of necessary rehabilitation services, vocational training and, when required and available, auxiliary or support services.

In line with these objectives, the institution is proud to have trained, since its inception, in excess of 1000 applicants and to have issued internationally accepted official certificates to nearly 1,400 graduates. Most of these alumni have become gainfully employed and some of them have managed to establish their own businesses. They are pursuing specialized careers and have basically achieved financial independence. A number of graduates are presently earning sufficient income to support their families and, by so doing, have not only changed their own lives, but also those of their families and kin. Furthermore, by means of social work assistance and -- subject to availability and necessity -- personal loans, we help them overcome their physical limitations and acquire enough self-confidence so as to efficiently use their skills.

In addition to the above services, and in an effort to exchange views and share valuable experiences, RRGC maintains regular contacts with several institutions specialized in identical fields and collaborates with them as the occasion may arise. Given the international dimension of Ra'ad as an NGO, the value of the multiplier effect comes to the fore, and is evident in our collaboration across the country in general, and among collaborating institutions worldwide, in particular. Active participation in national and international forum has provided RRGC with precious opportunities to promote the cause of the disabled by informing the public about RRGC and the practical fruit of its activities.

In the same vein, and with the strong support of Ra'ad volunteer groups, RRGC holds several charity events on various occasions to familiarize the public with its activities, attract financial aid and explore employment opportunities. Celebrating several national and international occasions,

